

KREMNIČKÉ NOVINY

INFORMAČNÝ MESAČNÍK SAMOSPRÁVY

XXII. ročník

www.kremnica.sk

noviny@kremnica.sk

nepredajné

18. apríl 2013

Kino Akropola bude žiadať o príspevok na digitalizáciu

Kino Akropola požiadalo Audiovizuálny fond o dotáciu na digitalizáciu. Oproti kinám v okolí, ktoré budú plne digitalizované v štandarde DCI, v Kremnici pôjde o finančne menej náročnú a flexibilnú digitálnu technológiu E-cinema HD.

Plná digitalizácia kina do štandardu DCI by podľa vedúceho kina Akropola Zdenka Gálisa, nebola reálna. "Sumy na DCI kino a E - kino sú neporovnateľné," hovorí. "O plnú digitalizáciu sme mesto ani nežiadali, technológia DCI stojí okolo

120 000 €, E-cinema bude stáť približne 22 000 €." Finančnú spoluúčasť mesta vo výške 4000 € poslanci jednomyselne chválili na marcovom mimoriadnom mestskom zastupiteľstve, sumou 2000 € prispeje spoločnosť ELBA Kremni-

ca. "Zvyšnú sumu budeme žiadať od Audiovizuálneho fondu," hovorí Gális. Podľa Gálisa rozdiel medzi kinom s technológiou DCI a E-cinema je ten, že novinky a kasové trháky môže hrať len kino typu DCI. *viac na str. 10*

Poslanci odmietli diktát Ortacu

Spoločnosť Ortac požiadala mestské zastupiteľstvo o prijatie uznesenia a poslancom navrhla aj konkrétne znenie uznesenia. Poslanci však schválili uznesenie navrhnuté primátorkou.

Ortac vo svojej žiadosti adresovanej mestskému zastupiteľstvu predložil poslancom návrh uznesenia: „Mestské zastupiteľstvo Kremnice súhlasí, aby spoločnosť Ortac s.r.o. iniciovala posúdenie sociálnych, ekonomických a environmentálnych dopadov a prínosov jeho investičného konceptu Šturecland v Kremnickom dobývacom priestore, podľa najvyšších štandardov transparentnosti a

profesionality, a aby v nadväznosti na otvorený, čestný a priamy dialóg medzi všetkými dotknutými stranami z kremnickej oblasti o zložkách návrhu tejto investície Ortac s.r.o. následne predložil výsledný projekt príslušným úradom na posúdenie dopadov na životné prostredie podľa príslušných platných zákonov.“

Podľa poslanca Vojtka navrhovať poslancom znenie uznesenia nie je absolútne štandardné, podľa Viktora Pomichala, riaditeľa Ortac resources pre Slovensko, však „návrh mal byť iba príkladom toho, čo by podľa nás mohlo viesť k požadovanej úrovni otvoreného dialógu... *pokračovanie na str. 4*

Dane a poplatky

môžete zaplatiť na mieste aj cez platobný terminál

Rozhodnutia na daň z nehnuteľností, za psa a poplatok za odpady si môžete osobne prevziať v budove Mestského úradu v kancelárii číslo 4 a to:

v pondelok, utorok a štvrtok od 7.30 hod. do 15.00 hod.
v stredu od 7.30 hod. do 16.00 hod.
v piatok od 7.30 hod. do 14.00 hod.

Daň z nehnuteľností, za psa a poplatok za odpady môžete zaplatiť v kancelárii č. 4 v hotovosti aj bezhotovostne platobnou kartou cez terminál.

Nájdete v čísle:

Poslanci si odsúhlasili odmeny

str. 2

Vyhodnotenie zelene „Záleží mi na mojom okolí?“

str. 5

S Petrom Groschom o roku jeho pôsobenia vo funkcii

str. 6 – 7

Nová výstava kremnickej kameniny

str. 11

Obzretie za korčuliarskou sezónou

str. 14

Most pri autobusovej stanici má byť opravený do konca októbra

Most bude počas celej doby rekonštrukcie neprejazdný, doprava bude presmerovaná na Matúňakovu ulicu. Počas rekonštrukcie bude predĺžený aj prejazd centrom mesta. *pokračovanie na str. 3*

Navrhňte osobnosť Kremnice na Cenu mesta

Pri príležitosti výročia založenia Kremnice mesto tradične oceňuje občanov mesta. Laureátov na jednotlivé ocenenia teraz môžu navrhnúť aj sami občania. Udelenie Ceny mesta sa koná tradične okolo 17. novembra, čo je presný dátum pamätného výročia, na slávnostnom mestskom zastupiteľstve.

Cena mesta Kremnica sa udeľuje najmä za vynikajúce tvorivé výkony a významné výsledky vedeckej, technickej, umeleckej, publicistickej a verejnoprospešnej činnosti osôb, ktoré sa významným spôsobom pricinili o hospodársky, spoločenský, kultúrny a športový rozvoj mesta Kremnica, o jeho propagáciu doma i v zahraničí. *pokračovanie na str. 2*

• priestor pre volených predstaviteľov samosprávy

Spoločné stanovisko skupiny poslancov k odmenám a zastupiteľstvu

Odmeny poslancov MsZ Kremnica boli naposledy prehodnotené uznesením MsZ č. 43/1003 zo dňa 25. 3. 2010 a MsZ schválilo poskytovanie odmeny poslancom a členom komisii takto: "poslanec alebo člen komisie, ktorého fyzická prítomnosť na zasadnutí komisie, pracovného predsedníctva alebo mestského zastupiteľstva je nižšia ako polovica rokovacieho času komisie, pracovného predsedníctva alebo mestského zastupiteľstva, má nárok len na polovicu odmeny, ktorá patrí za aktuálne zasadnutie alebo rokovanie. Poslanec alebo člen komisie, ktorý príde na zasadnutie komisie, pracovného predsedníctva alebo MsZ po jeho oficiálnom ukončení stráca nárok na odmenu". Odmena patrí poslancovi len za splnenia určených podmienok práve z dôvodov, aby odmenu nedostali poslanci len preto, že sa prídu „zapísať“.

Účasť na zasadnutiach MsR, zasadnutiach školských rád, pracovných stretnutiach, rokovaníach či iných stretnutiach sú bez nároku na odmenu a rovnako nedostávame ani príspevok na telefón, či iné... V rámci šetrenia sme našli spôsob, ako ušetriť pri rozposielaní materiálov na rokovanie MsZ poslancom, čo nie je málo. Materiál dostávame na USB kľúči a tak šetríme papier, toner a hlavne pracovný čas zamestnancov úradu. Práve z finančných dôvodov sme odmietli návrh na zakúpenie notebookov pre poslancov a vyriešili sme to vyššie uvedeným spôsobom. Navýšenie vyplatených odmien pre poslancov je zavádzajúce, pretože je do toho zahrnutá aj odmena pre bývalú viceprimátorku, ktorá pracovala na čiastočný úväzok, a tak dostávala odmenu z položky pre poslancov. V predchádzajúcom volebnom období sme mali viceprimátora len na zastupovanie a určité dosť dlhé obdobie sme nemali viceprimátora, preto aj vyplatené fin. prostriedky boli podstatne nižšie. Odmena poslancov bola naposledy upravená v roku 2007 a na rozdiel od platu primátora sa každoročne nezvyšuje o inflačný koeficient.

Čo sa týka rozruchu okolo posledného zastupiteľstva, prikladáme návrh poslancov na konanie zastupiteľstva, ktorý bol odoslaný primátorky mesta ráno 15. marca 2013. Program na rokovanie zastupiteľstva bol pripravený...

Citujeme: „Vážená pani primátorka!

Na MsR ste predložila zmenu termínu rokovania MsZ na 28. 3. 2013. Tento termín bol pre poslancov nevhodný s ohľadom na skutočnosť, že je to veľkonočný cirkevný sviatok. Potom ste navrhla termín 27. 3. 2013. Tento termín bol v kolízii s termínom zasadnutia komisie sociálnej zdravotnej a bytovej. S návrhom poslancov, aby sa zasadnutie konalo v pôvodnom termíne 21. 3. 2013 a aby ho viedol viceprimátor (vyjadril sa, že je v tom čase na školení), prípadne iný Vami poverený poslanec ste nesúhlasila. Prehodnotila som Váš návrh a ponúkam termín 27. 3. 2013 na rokovanie MsZ, s tým, že komisiu preložíme na iný termín. Ponuku som predložila aj 12 poslancom MsZ a 9 poslancov súhlasí, 2 sú v tom čase pracovne mimo mesta, 1 poslanec je v tomto čase mimo SR, ale predpokladám, že termín rokovania bude vyhovovať, lebo je členom sociálnej komisie. V prípade, že náš návrh prijmete, prosíme, aby hodina začiatku MsZ bola po 16.00 h z dôvodu, že streda je "dlhý deň".

S pozdravom Klára Popová“

Správa bola preposlaná aj sekretárke primátorky, ktorá správu opätovne poslala pani primátorky a tiež vedúcej správneho oddelenia, ktoré pripravuje materiál na zasadnutie zastupiteľstva, preto, aby sme mali istotu, že sa správa dostane k adresátovi. Do dnešného dňa sme odpoveď na náš návrh nedostali... Prijatím návrhu poslancov, by nebol dôvod na zvolanie mimoriadneho zastupiteľstva, čo nie je ani v záujme nás poslancov, ale chceme, aby harmonogram zasadnutí MsZ bol dodržiavaný.

A k pozícii viceprimátora: Viceprimátor mesta Kremnica je viceprimátorom na plný úväzok, za čo mu patrí odmena, ktorá je navýšená o účasť na zastupiteľstve, komisii mestské lesy a je neporovnateľne vyššia ako mesačná odmena všetkých poslancov MsZ. Odmena viceprimátora je rovnako vyplácaná z rozpočtu mesta. Mesačná odmena poslancov je cca 100 EUR v hrubom. Viceprimátor zastupuje primátora v čase jeho neprítomnosti a pod. Je na osobnom rozhodnutí, čo má vyššiu prioritu, či vedenie mestského zastupiteľstva a riešenie problémov občanov mesta alebo účasť na porade. Zároveň sa pýtame, či je vhodné, aby v čase zahraničnej služobnej cesty primátora nebol v meste prítomný ani viceprimátor? Primátorka mesta mohla poveriť vedením zastupiteľstva aj iného poslancu, čo ale neurobila a dôvod neuviedla.

poslanci: Kirková, Mišíková, Petráš, Pračková, Popová, Vojtko, Žabka

Poslanci si odsúhlasili odmeny aj za mimoriadne zastupiteľstvá

V roku 2011 poslanci odhlasovali uznesenie, v ktorom sa v tomto volebnom období vzdali nároku na odmeny za mimoriadne zasadnutia mestského zastupiteľstva. Na štvrtom mimoriadnom zastupiteľstve toto uznesenie zrušili.

Podľa primátorky všade inde samosprávy šetria, dokonca aj poslanci samosprávneho kraja si odmeny znížili. "Vy si ich chcete zvyšovať?" opýtala sa na rokovaní zastupiteľstva poslancov. "Odmeny poslancov spolu s odvodom činia okolo 43 tisíc eur ročne (V skutočnosti 40 419 €, pozn. autora), čo je teda značná čiastka a ja by som skôr očakávala, že poviete, že v tejto situácii si znížime odmeny, aby ostalo viac peňazí na iné, tak ako sa to teraz deje po Slovensku."

Podľa Mariána Vojtku poslanci navrhujú zrušenie pôvodného uznesenia z obavy, že môžu byť rušené aj ďalšie riadne zastupiteľstvá a nahrádzané mimoriadnymi zastupiteľstvami, ako sa to stalo práve v marci. Primátorka odpovedala, že riadne zasadnutie nezvolala preto, lebo sa zúčastnila rokovania Rady Európy v Štrasburgu, kde zastupuje Slovensko a k termínom zastupiteľstiev, ktoré si poslanci zvolili sami, sa nemala možnosť vyjadriť. Podľa primátorky sa termín Rady Európy s termínom zastupiteľstva dostal do kolízie prvýkrát za ostatných šesť rokov.

Milan Žabka reagoval, že je rád, že primátorka sa Rady Európy zúčastňuje. "Myslím si ale, že by bolo voči zastupiteľstvu a poslancom korektné včas oznámiť, že v riadnom termíne nebudete prítomná a že zvoláte mimoriadne zastupiteľstvo a v akom termíne. Poslanci teraz sami museli zistiť, či pracovné stretnutie poslancov bude alebo nie," povedal.

Podľa Beaty Kirkovej sa stalo pravidlom, že primátorka poslancov o veciach neinformuje. "Chceme predísť tomu, aby sa narušil systém práce komisií v nadväznosti na mestskú radu a zastupiteľstvo," čo sa podľa nej stalo teraz. V apríli podľa nej bude dvojnásobný program zastupiteľstva a poslanci budú rokovať do noci.

Podľa Mariána Vojtku mal riadne mestské zastupiteľstvo viesť viceprimátor, ktorý je práve na to určený. Zástupca primátorky Igor Kríž však bol v tom čase na školení a v diskusii odôvodnil, prečo bude hlasovať proti odmenám za mimoriadne zastupiteľstvá: "Sám som vyšiel z radov mest-

ského úradu a aj vedúci oddelení na všetkých zastupiteľstvách pracujú bez odmeny a mimo pracovného času."

Podľa poslankyne Viery Mišíkovej to neznemená, že za všetky mimoriadne zastupiteľstvá si poslanci budú nárokovat odmenu, pretože môžu na konci každého mimoriadneho zasadnutia odhlasovať, že si za zastupiteľstvo nebudú nárokovat odmenu.

Ivan Petráš povedal, že to nie je o peniazoch. "Vy sama dobre viete, pani primátorka, koľko dní strávime mimo poslancových lavíc a na vlastné náklady cestujeme. Občania si možno myslia, že tu zarábame veľké peniaze, ale nie je to pravda." Viera Mišíková pre Kremnické noviny dodala, že odmeny neberú ani členovia mestskej rady, ktorá sa stretáva raz mesačne, teda poslanci Mišíková, Popová, Boldiš a Kríž. "Ani poslanci, ktorí sú členovia školských rád neberú za to odmeny a nehovoriac o mimoriadnych stretnutiach, ktoré bývali dosť často, či už k rozpočtu, Skalku, biatlonu, MsKs, kontrolné dni na stavbách atď. a nik si nenárokuje ani za tieto aktivity odmeny."

Okrem viceprimátora Igora Kríža proti uzneseniu hlasovali aj Janka Volková a Dušan Privalinec, ktorí všetky odmeny za výkon poslancov mandátu venujú na rôzne účely, väčšinou svoje odmeny rozdelia na podporu športových aktivít v meste a prispeli napríklad aj na detské ihrisko pod hradbami. Ivan Petráš sa hlasovania zdržal.

Poriadok odmeňovania poslancov Mestského zastupiteľstva v Kremnici stanovuje odmenu poslancu za každú účasť na zasadnutí zastupiteľstva na 49,79 €. Za takzvané pracovné rokovanie alebo predzastupiteľstvo, teda za účasť na zasadnutí komisie mestských lesov a strediska cestovného ruchu Skalka, ktoré sa koná pravidelne raz mesačne, vždy v pondelok pred štvrtkovým zastupiteľstvom, je odmena rovnako 49,79 €. Odmenu poslanci dostávajú aj za účasť na jednotlivých komisiách. Väčšina komisií zasadá raz mesačne, všetci predsedajúci komisií sú poslanci a za každú účasť na rokovaní komisie dostávajú 16,60 €, radoví členovia komisií 13,22 €. Odmena sekretárky komisie, ktorú zastávajú väčšinou vedúci pracovníci mestského úradu, činí 9,90 €. Silver Jurtinus

Navrhňte osobnosť Kremnice na Cenu mesta

Udeľovaná medaila Cena mesta je z bronzu, na jej prednej strane je zobrazená postava kľačiacej sv. Kataríny, patrónky mesta, za ktorou je gotické lomené okno; po obvode je umiestnený nápis „Cena mesta Kremnica“ a napravo v strede je rok udelenia. Na zadnej strane medaily je zobrazený v gotickom lomenom okne erb mesta Kremnica. V minulosti si túto cenu prevzali Andrej Peter, Bedrich Gayer, Jordán Žufka, Ján Filanda, Dimitrij Utešený a Ružena Utešená.

Cena primátora mesta Kremnica sa udeľuje osobe za mimoriadny prínos alebo činy v oblasti humánnej, kultúrnej, spoločenskej a športovej. Tvorí ju bronzový ihlan o výške 26 cm, opäť s vyobrazením sv. Kataríny a mestskými symbolmi. Cenu primátora mesta od roku 1998 získali: Peter Michalica, Arpád Juríš, Ivana Beňová, Rudolf Čillik, Štefan Grosch, Ľudovít Tatran in memoriam,

Miroslav Mešťan, Ľudovít Leitner, NBS-MMM, Richard Zandt, Ing. Oliver Finka, Julius Tamásfi, Ing. Ján Horák in memoriam, Mincovňa š.p., ZŠI pre nepočujúcich – r. Horniaková a Štefan Čertezni.

Osobám, ktoré sa obzvlášť významným spôsobom zaslúžili o rozvoj a zveľádovanie mesta Kremnica, o ochranu jeho záujmov a šírenie dobrého mena doma i v zahraničí, alebo ktoré obohatili ľudské poznanie vynikajúcimi tvorivými výkonmi, môže mestské zastupiteľstvo udeliť čestné občianstvo mesta Kremnica. Čestnými občanom mesta je napríklad Ladislav Chudík, Emanuel Schubert alebo Ján L. Bella in memoriam.

Zdôvodnené návrhy na Laureátov ocenení mesta adresujte Komisii kultúry, športu a družobných vzťahov poštou na mestský úrad alebo mailom na adresu: skolstvo@kremnica.sk. (51)

Komisia cestovného ruchu konečne v kompletom zložení

Po mesiacoch personálnych zmien bude komisia konečne pracovať v kompletom zložení.

Personálnu rošádu v Komisii cestovného ruchu, podnikateľských aktivít a bezpečnosti mesta spustil Martin Varhaňovský, ktorý sa vzdal poslaneckého mandátu a súčasne aj všetkých funkcií v samospráve. Predsedom komisie sa stal jej dovtedajší člen Ivan Petráš, medzitým sa však mandátu poslankyne a členstva v komisii vzdala aj Jana Brúnnová a o uvoľnenie z tejto funkcie požiadal z osobných dôvodov Ivan Ivanič.

Zúčastňovať sa komisií bolo čoraz ťažšie aj pre Jaroslava Korňačka, ktorý do Kremnice dochádzal 1.5 hodiny autom, čo bolo časovo náročné a nie vždy sa mu dalo uvoľniť z pracovných povinností. "Bolo by neprofesionálne tváriť sa ako plnohodnotný člen komisie a zúčastniť sa jej raz za 3 mesiace. Neostalo mi nič iné, ako poďakovať kolegom z komisie za doterajšie stretnutia a vzdať sa členstva v nej. Budem veľmi rád, ak budem môcť v budúcnosti nejakú pomôcť, vyjadriť sa k nejakej problematike, či poskytnúť užitočné informácie."

Poslanci preto dovolili členov komisie tak, že členom – poslancom sa stal Jaroslav Slašťan a novými členkami Soňa Schmidtová, Ivetta Ceferová a na ostatnom mestskom zastupiteľstve aj Zuzana Tíleschová. "V minulosti som pracovala ako zapisovateľka komisie, kde som názory členov komisie na problémy v cestovnom ruchu, ale aj navrhované riešenia viac menej len zaznamenávala. V súčasnosti sa teším z toho, že som dostala možnosť podieľať sa na rozhodnutiach pri riešení otázok cestovného ruchu, a to nielen v meste Kremnica, ale aj v jeho okolí, chcem sa z pozície mojej funkcie rovnako venovať otázkam Skalky a jej rozvoja vo všetkých smeroch," hovorí o svojich plánoch v komisii Zuzana Tíleschová.

Do funkcie člena komisie ju navrhol predseda komisie Ivan Petráš. "Radi by sme koncepciu rozvoja cestovného ruchu, ktorú pani Tíleschová vypracovala, aktualizovali a dokončili, preto bude dobré, že bude v komisii pracovať" povedal na mestskom zastupiteľstve. Komisia je teda po mesiacoch personálnych zmien konečne v kompletom zložení.

Silver Jurtinus

Most pri autobusovej stanici má byť opravený do konca októbra

Rekonštrukciu mosta zhotovuje firma AVA-stav, s.r.o., ktorá uspela v elektronickej aukcii. Most už od samosprávneho kraj aj prevzala a nič jej nebráni začať s rekonštrukciou. Mesto opravilo výtlky na Matunákovej ulici, na ktorú bude presmerovaná doprava počas uzávery mosta. Ten bude počas celej doby rekonštrukcie neprejazdný, autobusová stanica však bude fungovať a dodávateľ sa zaviazal umožniť prejazd autobusov smerom do centra mesta.

Podľa zmluvy je termín dokončenia rekonštrukcie 31. októbra 2013, na stavbe sa však bude pracovať sedem dní v týždni, aby bola rekonštrukcia ukončená čo najskôr, aby čo najmenej obmedzovala obyvateľov mesta. Zdržať práce môžu iba prípadné archeologické nálezy, keďže most je z obdobia baroka.

"Osobitne sme žiadali zaistenie bezpečnosti obyvateľov, chodcov a najmä detí, keďže v tomto priestore sa dá očakávať väčší pohyb vzhľadom na to, že tam je autobusová stanica," hovorí primátorka Zuzana Balážová. Spoločnosť AVA-stav stavenisko oplotí. Primátorka mesta prosí obyvateľov o trpezlivosť. "Ako každá stavba bude po nejakú dobu istotne obťažovať občanov, ale je to ne-

vyhnutné a veríme, že výsledok bude dobrý a zrekonštruovaný most zlepší vjazd do mesta," hovorí primátorka.

So zvýšeným náporom dopravy na Matunákovej sa ráta, súčasťou projektu je preto aj oprava miestnych komunikácií, ktorá sa uskutoční po rekonštrukcii mosta.

Regionálna správa ciest podľa primátorky prisľúbila aj predĺženie cesty v centre mesta až po druhý most za potravinami Atrakt.

Rekonštrukcia mosta bude podľa zmluvy stáť Banskobystrický samosprávny kraj 401 595,76 €.

Silver Jurtinus

Na ostatnom Zhromaždení členov Kresťanskodemokratického klubu v Kremnici sa prejednával aj možný konflikt záujmov člena klubu Jaroslav Slašťana, poslanca Mestského zastupiteľstva, ktorý je zamestnancom ťažobnej spoločnosti.

Sám pripúšťa a vníma aktuálny stav ako možný morálny konflikt. Súčasne chápe svoj mandát v mestskom zastupiteľstve ako legitímny a demokraticky získaný od obyvateľov Kremnice. Konflikt záujmov je teda možné klasifikovať ako určitý etický problém výkonu funkcie poslanca MsZ. KDK sa stotožňuje so stanoviskom, návrhom a verejným prisľubom Jaroslava Slašťana, že sa nebude zúčastňovať prejednávania a hlasovania o akýchkoľvek skutočnostiach a návrhoch týkajúcich sa ťažby a záujmov ťažobnej spoločnosti.

V komunálnych voľbách v roku 2010 si však KDK v Kremnici dal v predvolebnom programe, v časti Životné prostredie a jeho ochrana, jasne za cieľ „svojimi rozhodnutiami prispieť k skutočnosti, aby nebola spustená ťažba zlata“, a preto má záujem reagovať a riešiť vzniknutú situáciu promptne, transparentne, zrozumiteľne a spravodlivo.

Zhromaždenie členov Kresťanskodemokratického klubu sa zhodlo, že naďalej bude jednoznačne presadzovať negatívny postoj k spusteniu ťažby zlata v našom meste. V súlade s týmto stanoviskom bude riešená aj personálna otázka, usporiadanie, činnosť a ďalšie pôsobenie KDK v komunálnej politike v Kremnici.

Radovan Junas – predseda Kresťanskodemokratického klubu v Kremnici

inzercia

Zber dreveného odpadu

Mestský úrad v Kremnici v zmysle platného Všeobecne záväzného nariadenia mesta Kremnica č.4/2005 o nakladaní s komunálnymi odpadmi a drobnými stavebnými odpadmi oznamuje občanom mesta Kremnica, že dňa 25. 4. 2013 sa uskutoční zber dreveného odpadu.

Zber je určený pre občanov mesta Kremnica, ktorí nemôžu tento odpad skompostovať alebo použiť ako palivo. Konáre je potrebné upraviť na dĺžku max. 2 m a pevne zviazať do balíkov s ručne manipulovateľnou hmotnosťou a vyložiť pred dom na viditeľné miesto v určenom termíne zberu. Konáre, ktoré budú vyložené pred dom po termíne zberu, alebo nebudú v balíkoch určených rozmerov, nebudú odvezené.

oddelenie mestskej zelene MsÚ

ZBER ELEKTRONICKÉHO ŠROTU A NEBEZPEČNÉHO ODPADU

25. 4. 2013 (vo štvrtok) sa v Kremnici uskutoční zber elektronického šrotu a nebezpečného odpadu. Odvoz bude prebiehať v čase od 6.30 do 14.00 h. Odpady je potrebné vyložiť v ranných hodinách na viditeľnom mieste.

odoberať sa budú:

- chladničky a mrazničky
- žehličky a iné prístroje
- batérie a akumulátory
- sušičky
- rozhlasové prijímače
- odpadové oleje (uzavreté)
- mikrovlnné rúry
- televízne prijímače
- odpadové farby a laky
- elektrické sporáky
- telefóny a mobily
- žiarivky
- elektrické radiátory
- vrtačky, el. pílk
- vysávače
- mlynčeky
- mixéry
- kávovary
- tlačiarne
- elektrické hračky
- práčky

oddelenie technických služieb

Ulica	Zastávka
Veternická	pri každom rodinnom dome + bytovky
Matunákova	pri jednotlivých bytovkách
Zechenterova	pri každom rodinnom dome + bytovka
Sama Chalupku	pri každom rodinnom dome + bytovka
ČSA	pri každom rodinnom dome (Fínske domky)
ČSA	pri každej bytovke na okraji komunikácie
Námestie SNP	pri každom rodinnom dome
P. Križku	pri každom rodinnom dome
Angyalova	pri každom rodinnom dome
Bystrická	pri každom rodinnom dome + bytovky
Jána Kollára	pri každom rodinnom dome
Zámocké nám.	pri každej bytovke na okraji komunikácie
Zlatá ulica	pri každom rodinnom dome + bytovky
Štefánikovo nám.	pri každej bytovke na okraji komunikácie
Kutnohorská	pri každom rodinnom dome
L. Štúra	pri každom rodinnom dome
Továrenská	pri každom rodinnom dome
J. Langsfelda	pri každom rodinnom dome
	– na okraji komunikácie
Nová dolina	pri každom rodinnom dome
Banská cesta	pri každom rodinnom dome
Rumunskej armády	pri každom rodinnom dome
J. Horvátha	pri každom rodinnom dome (pri KBS)
J. Horvátha	pri každej bytovke zo zadnej strany (Hutnícke nám.)
J. Horvátha	pri každej bytovke na okraji komunikácie
Dolná	pri každom rodinnom dome + bytovky

Poslanci odmietli diktát Ortacu

Spoločnosť Ortac požiadala mestské zastupiteľstvo o prijatie uznesenia a poslancom navrhla aj konkrétne znenie uznesenia. Poslanci však schválili uznesenie navrhnuté primátorkou.

pokračovanie z titulnej strany

Zároveň sme očakávali, že navrhnuté znenie bude predmetom širšej diskusie, a to sa aj stalo." Nikto z predstaviteľov firmy Ortac sa však diskusie na verejnom mestskom zastupiteľstve nezúčastnil a všetci prítomní diskutéri z radov občanov sa vyjadrovali proti zámeru ťažby zlata v Kremnici.

Skupina poslancov teda predložila vlastný návrh uznesenia:

"Mestské zastupiteľstvo A/ berie na vedomie predloženú Žiadosť Mestskému zastupiteľstvu o prijatie uznesenia v Kremnici, ktorú predložila firma Ortac s.r.o., ako aj materiál Odpovede investora na otázky občanov. B/ deklaruje, že v prípade, ak spoločnosť Ortac s.r.o. bude iniciovať posúdenie sociálnych, ekonomických a environmentálnych dopadov a prínosov jeho investičného konceptu Šturecland v Kremnickom dobývacom priestore, podľa najvyšších štandardov transparentnosti

a profesionality, bude sa Mestské zastupiteľstvo v Kremnici aktívne zapájať do tohto procesu. C/ vyzýva občanov mesta Kremnica, odbornú verejnosť, občianske združenia a iniciatívy, aby sa v záujme zabezpečenia čo najväčšej transparentnosti, odbornosti a demokracie v procese posudzovania sociálnych, ekonomických a environmentálnych dopadov a prínosov investičného konceptu spoločnosti Ortac s.r.o., aktívne zapájali do tohto procesu."

Podľa Mariana Vojtku tento návrh "vôbec nie je v súlade s požiadavkou Ortacu na uznesenie, ktoré oni chceli," primátorka Zuzana Balážová však tento návrh nazvala legislatívnym nezmyslom. "Ak nejaká spoločnosť chce na danom území robiť aktivity, ktoré majú bezpochyby vplyv na životné prostredie, celý proces sa riadi Zákonom o posudzovaní vplyvov na životné prostredie (EIA). Prvý krok je, že Ortac by mal zverejniť svoj zámer a obec má v jednotlivých krokoch tento zámer pripomienkovať, to znamená, že je akoby oponentom navrhovateľa." Poslanecký návrh uznesenia

teda podľa nej vôbec nerešpektuje zákon. "Zákon EIA je jeden z veľmi dobre urobených zákonov, ktorý jasne určuje povinnosti jednotlivých strán a my nemáme chcieť nič iné, len aby všetko bolo dodržané tak, ako o tom hovorí zákon." Navrhla preto vlastné znenie uznesenia: "Mestské zastupiteľstvo –A/ berie na vedomie predloženú žiadosť mestskému zastupiteľstvu v Kremnici o prijatie uznesenia, ktorú predložila firma Ortac s.r.o., ako aj materiál Odpovede investora na otázky občanov. B/ bude postupovať podľa zákona č. 24/2006 o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov."

Podľa poslancu Slašťana ale zámer nepredchádza posudzovaniu vplyvov ako tvrdí primátorka, naopak, posudzovanie vplyvov podľa neho určuje hranice zámeru. "Až na posudzovaní vplyvov na životné prostredie sa môže stavať potom nejaký zámer," vykladal zákon Slašťan. "Absolútne nie. Podľa paragrafu 26 celý proces začína tým, že navrhovateľ doručí príslušnému orgánu zámer," zacitovala primátor-

ka zákon. "A tento zámer my stále nepoznáme, veď v tom je merito veci," vysvetlila Slašťanovi. Viktor Pomichal na otázku, v akom štádiu je ich zámer a kedy ho predložia úradom a verejnosti pre Kremnické noviny odpovedal: "skompletizovali sme väčšinu našich odborných štúdií, ktoré sú nevyhnutným predpokladom k špecifikácii ekonomiky súvisiacej s ložiskom Šturec. Kompletný projekt predložíme až potom, keď bude spoločne identifikovaný ako všeobecne prospešný."

Podľa Luboša Kürthyho, predsedu občianskeho združenia Kremnica nad zlato, má spoločnosť Ortac momentálne problém na trhu. "Táto spoločnosť potrebuje získať správu pre svojich akcionárov, že toto mesto chce s nimi spolupracovať. Myslím si, že je to účelové a pán Pomichal potrebuje vyslať správu smerom na akciové trhy, lebo ich situácia je zlá." Poslanecký návrh, podľa Kürthyho, vyzerá akoby mestské zastupiteľstvo chcelo participovať na koncepte Šturecland, čo však nepovažuje za zámer poslancov. "Aby to nevyznelo tak, že sa všetci budeme aktívne zapájať

do projektu Šturecland," vystríhal poslancov Kürthy.

"V tom sme si zajedno," reagoval poslanec Marian Vojtko a potvrdil, že uznesenia odmietajúce ťažbu zlata sú stále v platnosti: "Za tým si stojíme, nikto ich nespochybňuje. Ak sa stalo, že to navrhované znenie uznesenia môže byť nejakým spôsobom brané inak, ako sme mysleli, tak úprimne hovorím, že nie. Nám išlo len o to deklarovať, že chceme využiť svoje právo vstupovať do procesu posudzovania, ak bude začatý, čo vyplýva zo zákona 24/2006. Možno sme to zle napísali, ale súhlasíme s pozmeňujúcim návrhom pani primátorky."

Pozmeňujúci návrh primátorky poslanci jednomyselne prijali a následne odsúhlasili v tomto znení aj celé uznesenie. Podľa Ortacu je uznesenie veľký krok dopredu. "Sme radi, že na základe diskusie si poslanci vytvorili svoje vlastné znenie vyhlásenia, ktoré aj odhlasovali. Toto vyhlásenie víťame ako konkrétny krok k otvorenému a transparentnému dialógu," povedal Viktor Pomichal. S. Jurtinus

Plnenie programového rozpočtu mesta Kremnica za rok 2012

Dokument Plnenie programového rozpočtu bol vypracovaný 2. apríla 2013. Zverejňujeme skrátenú prílohu Záverečného účtu mesta, ktorý nájdete v plnom znení na webstránke mesta v sekcii legislatíva mesta - rozpočet.

Programový rozpočet mesta pre roky 2012 – 2014 obsahoval hlavné ciele, ktoré sa mesto snažilo zabezpečiť v náročnom období roku 2012, v ktorom naďalej pretrvávali dopady ekonomickej krízy.

Prijmy bežného rozpočtu

Mesto zabezpečilo v zmysle zákona naplnenie príjmov rozpočtu, ktoré slúžili na zabezpečenie samosprávnych funkcií mesta a tiež prenosených kompetencií, a to:

Daňové príjmy z toho predovšetkým daň z majetku vo výške 196 513 € – splnené na 113,40 %.

Miestne dane a služby boli splnené vo výške 169 738 €, čo je 98,13 %.

Nedaňové príjmy – príjmy z vlastníctva predovšetkým za nájom pozemkov vo výške 548 242 € – splnené na 101,18 %.

Dividendy (podiel na zisku) od spoločnosti Mestské lesy Kremnica, s. r. o., vo výške 200 000 € – splnené na 100%.

Administratívne poplatky vo výške 27 437 € – splnené na 95%.

Poplatky a platby z náhodného predaja vo výške 87 136 € – splnené na 109,67%.

Za znečistenie ovzdušia vo výške 1 414 € – splnené na 106,32%.

Iné nedaňové príjmy vo výške 27 603 € – splnené na 103,18%.

Tuzemské bežné granty a transfery boli splnené vo výške 895 381 € – splnené na 95,11% (v tomto prípade nižšie percento bolo spôsobené tým, že finančné prostriedky k poslednej žiadosti projektu Obnova MsKS boli MVR SR mestu uhradené až začiatkom roka 2013).

Prijmy kapitálového rozpočtu

Kapitálové príjmy boli tvorené najmä príjmami z nenávratných finančných príspevkov k projektom:

Rekonštrukcia Štefánikovho námestia vo výške 667 462 €. Obnova MsKS vo výške 498 440 €.

Dotácie Ministerstva Financí SR podľa Zákona o štátnom rozpočte na rok 2012 – obnova kultúrnych pamiatok vo výške 275 500 €.

Prvé dve položky získalo mesto na základe vypracovaných a úspešne predložených žiadostí, ktoré vypracovali zamestnanci mesta v spolupráci s externými odbornými spôsobilými subjektmi.

Výdavky bežného rozpočtu

Financovanie potrieb mesta v roku 2012 v zmysle Programového rozpočtu mesta Kremnica pre rok 2012 v položkách: Správa mestského úradu, Mestská polícia, Technické služby, Verejná zeleň, Oddelenie pre prevádzku zariadení na Skalke, Predškolská a školská výchova, Prevádzka nešťatných školských zariadení, Mestský bytový podnik, Kultúrne a informačné centrum mesta Kremnica, Zdravotníctvo a Opatrovateľská služba – bolo splnené.

Výdavky kapitálového rozpočtu

Hlavným zámerom Programového rozpočtu Mesta Kremnica na rok 2012 bolo zabezpečenie financovania projektov pre získanie dotácií z eurofondov a spolufinancovanie realizácie projektov. V roku 2012 boli spolufinancované vo výške 5 % výdavky stavieb a prác naviac v súvislosti s týmito dvoma projektmi: Rekonštrukcia Štefánikovho

námestia vo výške 128 888 € a Obnova MsKS vo výške 50 287 €.

Výdavky finančných operácií

V roku 2012 mesto splácalo svoje záväzky vyplývajúce z úverových zmlúv spolu vo výške 82 572 € a tiež lízingsových zmlúv a za zariadenia technického parku mesta pre potreby oddelenia technických služieb spolu vo výške 33 981 € riadne a včas.

Informácia pre podnikateľov

Obvodný úrad Žiar nad Hronom, odbor živnostenského podnikania oznamuje podnikateľom, u ktorých bolo od 31. 5. 2010 rozhodnuté o pozastavení prevádzkovania živnosti na dlhoročné lehoty, aby si v súlade s novou právnou úpravou upravili svoje právne vzťahy do 31. 5. 2013, inak im uplynutím tejto doby pozastavené živnostenské oprávne-

nie zanikne. Znamená to, že všetci podnikatelia, ktorí mali k 1. 6. 2010 pozastavené prevádzkovanie živnosti na dlhšiu dobu ako 3 roky, musia oznámiť živnostenskému úradu zmenu obdobia pozastavenia živnosti (najdlhšie do 31. 5. 2013). Podnikateľom, ktorí si nesplnia uvedenú povinnosť, živnostenské oprávnenie zanikne k 1. 6. 2013.

Máte zdravotné problémy, alebo chcete prestať fajčiť?

Pomôže Vám prelomová terapia v oblasti telesného a duševného zdravia

bio
rezonancia

VOLAJTE!

0904 811 864

KREMNICA

Zbavte sa zdravotných problémov ako sú alergie, ekzémy, astma, migrény, reuma, potravinové intolerancie, chronické zápaly, nedostatočná imunita, nadmerné potenie, stres, problém s redukciou hmotnosti, ale aj závislosti ako fajčenie...

Viac informácií nájdete na internetovej stránke:

www.biorezonancia-kremnica.sk

Záleží mi na mojom okolí?

Vyhodnotenie úpravy zelene nášho okolia za rok 2012

Aj v roku 2012 pokračovala vo svojej činnosti komisia pre hodnotenie úpravy zelene nášho okolia a vianočnej výzdoby pod názvom „Záleží mi na mojom okolí?“ Hodnotiacia komisia uskutočňovala obhliadky mesta v rôznych vegetačných obdobiach.

Každoročne si pochvalu zaslúžia

tí istí obyvatelia predzáhradiek, balkónov, okien, ale pribúdajú aj ďalší pestovatelia, ktorí majú jednoduchú a zároveň estetickú výzdobu. Sviatočnú atmosféru vianočných sviatkov dotvárala nápaditá výzdoba okien, balkónov a záhrad. Aj keď sa nedali vyhodnotiť všetky pekné objekty, komisia ocenila ďalších nových

obyvateľov, ktorí vytvorili v meste nežnú krásu a príjemné prostredie. Najkrajšie objekty boli ohodnotené vecnými cenami a ďakovnými listami, ktoré si ocenení občania prevzali z rúk primátorky mesta RNDr. Zuzany Balážovej na slávnostnom prijatí dňa 27. marca 2013 v obradnej sieni Mestského domu.

Kategória „Bytový dom“

Darina Mališová, Ul. J. Horvátha 928/88
Emília Eliášová, Veternická 113/11
Viera Slašťanová, Veternická 111/1
Vladimír Simko ml., Nám. SNP 36/1
Eleonóra Schwarzová, Ul. S. Chalupku 296/41
Gabriela Kováčiková, Ul. S. Chalupku 296/41
Jaroslava Bérešová, Ul. ČSA 189/13
Iveta Blaškovičová, Matunákova ul. 379/6
Viera Panková, Matunákova ul. 377/2
Jaroslav Heriban, Štefánikovo nám. 27/28
Dušan Šulek, Dolná 51/25
Ružena Kapustová, Dolná 96/64
Jana Marková, Ul. J. Horvátha 955/94
Jozef Krenko, Ul. J. Horvátha 905/40
Barbora Vadóczová, Ul. J. Kollára 544/7
Júlia Ivanová Ul. ČSA 189/13
Magdaléna Valentová, Ul. ČSA 189/13
Marián Valuška, Zlatá 629/8
Mgr. Dorota Adamsonová, Štef. námestie 12/23
Irena Jurišová, Štefánikovo námestie 23/20
Martin Chmelík, Štefánikovo námestie 23/20

Kategória „Rodinný dom“

Adriana Marková, Ul. J. Kollára 554/27
Soňa Čuvarová, Nová dolina 784/36
Anna Dobiasová, Ul. Rumunskej armády 858/46
Mária Marková, Ul. J. Kollára 555/29
Emília Mužíková, Ul. P. Križku 376/3
Dana Bezáková, Bystrická ul. 505/50
Katarína Mojžišová, Angyalova ul. 467/87
Matilda Pittnerová, Ul. S. Chalupku 310/6
Magda Polášková, Ul. S. Chalupku 310/6
Anna Ludíková, Veternická 135/55
Anna Jamrišková, Angyalova 509/70

Kategória „Vianočná výzdoba“

Zdenka Jokelová, Zlatá ul. 638/26
Jana Bajnoková, Bystrická ul. 455/41
Dana Lietavová, Veternická 934/93
Mgr. Drahomíra Miklošovičová, Dolná 54/31
Mgr. Eva Cinkaničová, Zlatá ul. 623/57
Božena Fričová, Angyalova 427/51
Anna Bačová, Bystrická 444/19

Jarmila Straková, Bystrická 457/45
Miroslava Murgačová, Ul. J. Horvátha 905/40
Irena Apolenová, Dolná 89/46
Tatiana Ihringová, Dolná 89/46
Katarína a Juraj Varhaňovskí, Veternická 175/78
Spoločenstvo vlastníkov bytov Huty 903/36

Kategória „Bytové spoločenstvá“

Bytovka na Ul. J. Horvátha 904/38
Spoločenstvo vlastníkov bytov Dolná 53/29
Spoločenstvo vlastníkov bytov Zechenterova ul. 328/5
Spoločenstvo vlastníkov bytov Zechenterova 329/7
Spoločenstvo vlastníkov bytov „Dukátik“ Zlatá ul. 630/10

Pochvala patrí týmto inštitúciám:

Rímsko-katolícky farský úrad v Kremnici, Jarmila Sobeková Nám. SNP 36/1, Vinotéka Biely bocian, cestovná kancelária Folk Travel, Domov dôchodcov a domov sociálnych služieb v Kremnici, Očná optika J. Krajčovičová, NBS-Múzeum mincí a medailí, Poľovnícka reštaurácia, penzión Veža, drogeria Sekajová Dolná ulica 67/2

Pochvala patrí týmto občanom:

Luba Verešová Ul. Štúrova 683/15, Ivana Ertlová Angyalova 437/71, Božena a Ivan Schmidtovci Veternická 170/68, Petra Lietavová Veternická 152/32, Marta Prihodová Veternická 953/63, Mária Martincová Veternická 61/94, Jana Weissová Veternická 60/96, Elza Červeňová Angyalova 470/93, Jana Mičincová Angyalova 519/78, Miroslava Urbíliková Ul. ČSA 252/34, rodina Žabková Zámocské námestie 576/17, Veronika Krištofová Zlatá ul. 609/29, Viera Rapčíková Zlatá ul. 610/31, Margita Bialeková Angyalova 520, Eva Osvaldová Dolná ul. 51/25, Alena Palíková Ul. ČSA 268/66, Eva Schmidtová Ul. ČSA 268/66, Radoslava Segečová Ul. ČSA 265/60, Žaneta Šimkovičová Ul. ČSA 959/175, Anna Weissová, Rumunskej armády 834/19, obyvatelia Veterníka podieľajúci sa na skrášľovaní námestia na Veterníku.

Komisia pre hodnotenie úpravy zelene a vianočnej výzdoby

*Ak chce človek vytvoriť krásu,
maliar zoberie farby, štetec a plátno,
sochár dláto a kameň, básnik pero a papier ...
A Vy, vážení, ste zobraли obyčajnú zem, vodu, semienko ...
Zo zdanlivo obyčajných vecí ste vytvorili tiež krásu.
Krásu, ktorá vdýchla Vaším oknám, balkónom,
predzáhradkám dušu.
Naše mesto urobila pestrejšim, útulnejším.
Jednoducho ľudskejším.*

*Dovoľte, aby sme Vám za Vaše snaženie a ochotu
urobiť naše mesto krajším, úprimne poďakovali.*

Prvý rok Petra Groscha na Oddelení technických služieb

Presne pred rokom sa vedúcim oddelenia technických služieb stal **Peter Grosch**. Aj napriek zložitej finančnej situácii nezúfa a hľadá riešenia.

● **Na zastupiteľstve často poslanci apelujú na opravy oporných múrov. Čo ste za ostatný rok urobili v tejto veci a čo plánujete?**

V minulom roku sme opravili padnutý oporný múr pod cestou na ulici ČSA približne za 5000 €. Oporný múr na Zlatej ulici opravila dodávateľsky firma Stinex za 15 000 €. V tomto roku sa plánuje na Kollárovej ulici rekonštrukcia múru za 30 000 €. Celkovú analýzu všetkých múrov a poškodených ciest som predložil poslancom. Všetky opravy spolu by stáli takmer 100 000 €. Poslanci dostali sumár stavu oporných múrov, chodníky aj cesty a teraz je rad na nich, aby rozhodli, ktoré múry, chodníky a cesty sa budú rekonštruovať a koľko peňazí na to vyčlenia.

● **Kedy sa teda pustíte do múru na Kollárovej ulici?**

Diera v ceste na Kollárovej ulici bola zabetónovaná už na jeseň, ale problém je v tom, že čím viac vecí o opornom múre zisťujeme, tým viac problémov sa objavuje a cena stúpa. Prvý cenový odhad bol rovnaký ako pri iných realizovaných rekonštrukciách podobných oporných múrov, geologický prieskum však ukázal, že šmyková zóna nie je v dvoch metroch, ale je hlboko štyri a pol metra, stredom cesty idú inžinierske siete. Túto rekonštrukciu nevládneme realizovať sami, budeme sa musieť obrátiť na špecializovanú firmu. Kedy teda bude rekonštrukcia realizovaná teraz neviem povedať.

● **Ako hodnotíte zimnú údržbu?**

Výkyvy počasia boli túto zimu také extrémne, že keď sme cesty zasolili, zasnežilo, zamrzlo to a takto dookola. Počas zimy sme minuli 250 ton posypového materiálu. Doteraz sa posypový materiál nerecykloval, používal sa len do výtlkov a na nespevnené cesty a chodníky. Chcem ale, aby sa aspoň jedna pätina posypového materiálu vrátila na budúce použitie. Najväčším našim problémom pri zimnej údržbe je ale vozový park. Niektoré naše stroje boli viac v dielni na oprave ako vonku. Celý rozpočet na údržbu strojov minime cez zimu. Najmladšie auto ktoré máme je 22 ročné. Vozový park pre zimnú údržbu je ťažké reparovať, lebo sú to všetko staré stroje a ťažko sa na ne zháňajú náhradné diely, ktoré sa už roky nevyrábajú – všetky musíme kupovať z Čiech alebo z Nemecka. Dlho čakáme kým náhradné diely prídu a stroje musia čakať v dielni. Traktor od mestských lesov sme dali dokopy až v polovici februára, ten bol rozobratý do skrutky. V dielni pritom už rok nefunguje kúrenie, takže chlapi museli opravovať tieto stroje v mínusových teplotách v

Peter Grosch pred vysokozdvížnou plošinou, ktorá je v súčasnosti nepojazdná, pracovníci TS ju však opravujú. „Toto auto je rovnako staré ako ja, sme rovesníci“, smeje sa Peter Grosch.

prefukujúcej dielni. V lete preto chceme dielňu zatepliť a vyriešiť aj kúrenie, aby mali chlapi nejaký pracovný komfort. Nedá sa v zime pracovať s olejom a železom.

● **Aké plány máte v oblasti separácie odpadu?**

Separáty boli doteraz riešené tak, že sme všetky vozili bezplatne do Žiaru, kde ich vytriedili, zlisovali a následne predali. Pritom my máme podmienky na to, aby sme tento odpad mohli spracovávať a predávať sami. Našli sme teda firmu, s ktorou sme sa dohodli, že od nás budú kupovať všetky separované odpady a odberateľov už máme na všetky komodity. Odhadujem, že za rok môžeme zarábať 7 – 8 tisíc €. Tieto peniaze by som chcel vrátiť do systému, aby sme za ne mohli nakúpiť potrebné veci pre technické služby. Potrebnú technológiu máme na zbernom dvore na Hornej Vsi, máme na to určenú halu v ktorej je lis, ktorý odpad zlisuje do kocky. Za ostatný rok sme kúpili 7 nádob na odpad z recyklačného fondu, staré nádoby sme premiestnili na ulice, kde doteraz žiadne nádoby na separovaný zber neboli. Postupne budeme dokupovať ďalšie nádoby a mojim úmyslom je postupom času úplne zrušiť mesačný zber. Ten je nerentabilný, auto ho zbiera po meste pol dňa a nezriedka privezie iba 200 kíl separátov. Chcem nakúpiť dostatočné množstvo zvonov, aby to ľudia priebežne hádzali tam a nemuseli odpad doma mesiac skladovať. Určite viac separovaného odpadu vyzbierame týmto spôsobom, ako keď ho zväžame raz za mesiac.

● **Plánujete nejaké zmeny aj v systéme odvozu komunálneho odpadu?**

Plánovaná zmena režimu vyvážania komunálneho odpadu nám nevyšla kvôli odporu občana z Hornej Vsi. Vývoz komunálneho odpadu totiž fungoval tak, že sme

už odviezla firma. Mali sme lepšiu cenu za tonu odpadu a šetrili sme aj za pohonné hmoty. Ročne vyvezieme na skládku 1500 ton odpadu a takto sme mohli ušetriť spolu 8 tisíc € ročne, Horná Ves nám to však zatrhlá. Separčný dvor je v ich katastrálnom území a kvôli odporu občanov sme od obce nedostali povolenie na prekládku odpadu. Nateraz preto ostáva systém vyvážania odpadu pri starom, budeme sa ale snažiť zriadiť prekládku odpadu v našom katastrálnom území.

● **Ako funguje zberný dvor?**

Môžu tam občania vyvážať odpad?

Každý občan môže bezplatne vyviezť na zberný dvor tonu objemného odpadu, množstvo odpadu od súkromných osôb však nekontrolujú v záujme toho, aby sa nerozšírovali čierne skládky v okolí mesta. Občania môžu na zberný dvor uložiť všetky druhy odpadu, napríklad aj pneumatiky. Stačí zavolať na technické služby a dohodnúť si termín, kedy chcete odpad na zberný dvor vyviezť. Služba je tam denne od šiestej

do desiatej, po dohode však pracovníci technických služieb za symbolický poplatok poskytnú aj odvoz objemného odpadu. Nie je ale možné len tak prísť na zberný dvor, musí sa to vopred nahlásiť, aby sme mohli viesť evidenciu.

● **Aký máte teda dojem z prvého roka vo funkcii vedúceho technických služieb?**

Rozhodne to nemienim vzdať, poslanci však od nás často chcú veci, ktoré sami neodsúhlasili. Poslanci nám musia vytvoriť pôdu na to, aby sme tu mohli niečo robiť. My radi vyasfaltujeme aj polovicu mesta, ale musíme na to mať peniaze. Všetko je to o peniazoch. Teším sa však, že v septembri dostaneme nové auto na odvoz odpadu. Už je vo výrobe, je to špeciálna verzia na Kremnické podmienky s predným náhonom, musíme však počkať sedem mesiacov, lebo ho pre nás špeciálne upravujú. Aj ma volali do Nemecka, aby som sa prišiel na výrobu nášho kukavozu pozrieť, ale na takéto exkurzie skutočne nemám čas. *Silver Jurtinus*

Cenník mesta Kremnica za služby poskytované oddelením TS Mestského úradu v Kremnici

	druh výkonu	merná jed.	cena v € bez DPH	cena v € s DPH
Mitsubishi 3,5 T	jazdný výkon	km	0,59	0,79
	doba zdržania	hod	7,92	9,50
Liaz vyklápač 9 T	jazdný výkon	km	0,83	1,00
	doba zdržania	hod	10	12,00
Man 4x4 8 T	jazdný výkon	km	0,83	1,00
	práca s hr. rukou	hod	16,67	20,00
Plošina MP 20	jazdný výkon	km	0,83	1,00
	práca s plošinou	hod	23,33	28,00
práce zberným vozidlom	hodinová sadzba	hod	45,00	54,00
unc 060	doba použitia	hod	20,83	25,00
prenájom kontajnera denný poplatok veľkokapacitný		deň	4,16	5,00
manipulačný robotník	hodinová sadzba	hod.	8,33	10,00
píla na asfalt		m	5	7,5
elektrocentrála	denný poplatok	deň	12,5	15,00
vibračný valec	denný poplatok	deň	16,67	20,00
zvárací agregát	denný poplatok	deň	20,83	25,00
vibračná doska	denný poplatok	deň	16,67	20,00

Tento cenník bol schválený uznesením MsZ v Kremnici č. 189/1209 dňa 6. 9. 2012
platnosť od 1. 10. 2012

Správa Petra Groscha pre poslancov: Stav mechanizmov pre zimnú údržbu

Technické služby v Kremnici nekúpili žiadny mechanizmus na zimnú údržbu vyše 20 rokov. Z tohto dôvodu sú stroje vo veľmi zlom technickom stave a na ich opravy sa vynakladá nemalé úsilie a finančné prostriedky. Dá sa povedať, že viac času strávili v dielni na oprave ako samotným udržiavaním komunikácií a chodníkov v zimnom období.

Opravami vozidla Ladog sme strávili 5 dní čistého času, k čomu treba pripočítať aj čas čakania na náhradné diely. Náklady na opravy auta dosiahli túto zimu 2010 € a Ladog je stále v nepojazdnom stave. Má zlomené perá na prednej aj zadnej náprave. Keďže sa náhradné diely už nevyrobujú, musíme dať vyrobiť atyp. Zatiaľ

sme zohnali len jedného výrobcu v Čechách. Toto vozidlo je pre nás veľmi dôležité pretože je jediné na odpratávanie snehu a posyp chodníkov. Túto zimu nám slúžilo aj na posyp cestných komunikácií, nakoľko prevažnú časť zimnej sezóny sme mali nefunkčný posýpač Multikára. Pri poruche tohto stroja ho nemáme čím nahradiť a údržbu nevykonávame. Túto sezónu sme na tomto stoji vyskúšali aj snežnú frézu. Do budúcej sezóny chceme pozvárať rám pre uchytenie snežnej frézy a budúci rok využívať stroj aj na frézovanie komunikácií. V letných mesiacoch budeme nútený vykonať rôzne opravy stroja. Vek stroja je 22 rokov.

UNC 060 A – na začiatku januára odišiel motor a využíval sa len na nakladanie štrku. Rozsah poškodenia

budeme vedieť až po rozobraní motora. Zatiaľ ho chlapi opravovali 4 dni a opravy stáli 540 €. UNC 060 sú v zlom stave a vyžadujú každodennú údržbu. Vek 27 rokov

Traktor 7245 – opravy 2 dni, náklady 150 €. Stav zariadenia zodpovedá veku stroja 28 rokov. Do ďalšej sezóny bude potrebné opraviť kabínu z dôvodu prehrdzavenia. Pomohla by aj nová radlica s hydraulickým otáčaním, pretože jestvujúca je dosť poškodená a potrebuje opravu. Cena opravy 400 €, nová 1200 €.

Traktor 8245 – opravy 10 dní, náklady 1030 €. Traktor bol nasadený do zimnej údržby koncom januára. Spolu s prednou radlicou je pre nás veľkým prínosom nakoľko dokáže zdolať aj väčšiu vrstvu snehu a rozšíriť komunikácie. Túto sezónu ešte nebol naplno využívaný, pretože sme museli vyriešiť niektoré problémy spojené s montážou nového motora a prednej radlice. Všetko sme doriešili a dúfame, že budúci rok bude možné využívať traktor počas celej zimnej sezóny.

Multikára – opravy 4 dni, náklady 760 €. Multikára nám v zimnom období narobila najviac problémov. Počas celej zimy sme ju využili len pár dní. Pokazila sa prevodovka, na opravu ktorej sme čakali 10 dní. Potom brzdy 3 dni, redukčný ventil 3 dni a nakoniec sa rozspala zadná náprava. Do dnešného dňa nepojazdná. Zháňame nové náhradné diely.

Technické služby by pre zlepšenie zimnej údržby najviac po-

Traktor TS kúpili od Mestských lesov. Museli vymeniť celý motor a namontovali aj novú radlicu na odhŕňanie snehu.

trebovali novú Multikáru. Tá by slúžila na posyp chodníkov pri pluhovaní úzkych komunikácií a frézovaní snehu. V prípade porúch Ladogu by mohla slúžiť aj na tieto účely. Cena novej je približne 85 000 € s DPH. Ďalšou možnosťou je aj kúpa staršej do 10 rokov po GO v cene 25 000€ s DPH. Multikáru po zakúpení zametacej nadstavby možno využívať aj v letných mesiacoch. Výrobca ponúka aj možnosť prenájmu približne za 1 500 € s tým, že po určitom čase je možné odkúpenie za zostatkovú cenu.

Ďalším strojom, ktorý by nahradil UNC 060 je malý nakladač. Ceny nových sa pohybujú

okolo 37 000€ s DPH. Nám by stačil aj zánovný, cena je do 20 000€ s DPH. Tieto dva stroje by v značnej miere napomohli a zefektívňovali zimnú údržbu. Budeme sa snažiť stroje do budúceho roku pripraviť na sezónu aj napriek ich stavu. Najväčším problémom je to, že sami nevieme, čo vymeniť, pretože pokaziť sa môže v dôsledku veku takmer všetko. Poučení z tejto zimy sa tiež budeme snažiť zmeniť niektoré organizačné pochybnosti, ktoré vznikli počas tejto sezóny. Musím dodať, že niektoré boli zapríčinené výpadkom techniky a hľadani náhradných alternatív. (51)

Dotácie z rozpočtu mesta

Mestské zastupiteľstvo schválilo pridelenie dotácií z rozpočtu mesta Kremnica k 28. 2. 2013.

Dotácie v oblasti kultúra v celkovej výške 9 380 € v nasledovnom členení:

1. z Fondu kultúrnych podujatí vo výške 9 180 € nasledovne:

a) Kremnické divadlo v podzemí n.o.	7 000 €
b) Bašta Musica	700 €
c) Divadlo Kusy cukru	200 €
d) Knižnica Jána Kollára	210 €
e) OZ SRRZ-RZ pri ZUŠ J. L. Bellu	400 €
f) Miestny odbor Matice slovenskej	15 €
g) Miestny odbor Matice slovenskej	24 €
h) Miestny odbor Matice slovenskej	15 €
i) Miestny odbor Matice slovenskej	16 €
j) Kremnické divadlo v podzemí n.o.	600 €

2. z Fondu kultúry vo výške 200 € nasledovne:

a) Knižnica Jána Kollára	200 €
--------------------------	-------

Dotácie v oblasti telesná kultúra v celkovej výške 6 610,75 € v nasledovnom členení:

1. z Fondu mládežníckeho športu vo výške 2.992 € nasledovne:

a) Mestský klub lyžiarov	1 457 €
b) Športový klub futbalu	1 535 €

2. z Fondu úhrady nákladov na energie a vodu vo výške 2 868,75 €

a) Mestský klub lyžiarov	300 €
b) Športový klub futbalu	1 856,25 €
c) TJ Kremnica	412,50 €
d) Športový klub futbalu	300 €

3. z Fondu športových podujatí vo výške 750 €

a) Mestský klub lyžiarov	500 €
b) TJ Kremnica – Kolkársky oddiel	50 €
c) Mestský klub lyžiarov	200 €

Dotácie v oblasti sociálnej v celkovej výške 275 € v nasledovnom členení:

1. Slovenský zväz protifašistických bojovníkov	125 €
2. Slovenský zväz telesne postihnutých	150 €

V našej škole sa stále niečo deje

V našej škole sa stále niečo deje. Okrem učenia riešime dva projekty, venujeme sa aktivitám Zelenej školy a Školy priateľskej deťom. Prijali sme výzvy na súťaže rôzneho charakteru, pripravili sme dni otvorených dverí pre rodičov, spoločenské stretnutie s našimi bývalými kolegami, chystáme sa na jarné práce v okolí školy a aktivity venované ochrane prírody.

Vlani sme sa začali venovať aktivitám Zelenej školy. Naším plánom bolo zlepšiť zeleň v okolí školy, spoločne sme vybudovali našu ekoučebňu. Celá škola kreslila návrhy ako bude vyzerať, zozbierali sme všetky návrhy a podľa toho sme zrealizovali naše predstavy. Naša ekoučebňa je veľmi pekná. Vytvorili sme aj bylinkovú spirálu. Za dobre vykonanú prácu sme v minulom roku navštívili Ekocentrum v Zaježovej. Túto jar budeme chodiť do ekoučebne okopávať a polievať kvety. Vytvoríme úkryty pre užitočný hmyz – hotely pre chrobáčky. Ak nám pekné počasie dovoľí, budeme sa do ekoučebne chodiť vzdelávať. Máme tam lavice aj lavičky. Dúfame, že toho ešte veľa zažijeme. Tento rok máme plné ruky práce, venujeme sa práve siedmemu bodu Zelenej školy. Tvoríme Eko-kódex školy, ktorý pripraví Kolégium v spolupráci so všetkými žiakmi. Bude to plagát s našimi sľubmi v prospech prírody, so zameraním na oblasť, ktorú riešime a tou je tvorba zelene. Dúfa-

me, že vlajku Zelenej školy v záverečnom hodnotení obhájime.

Na škole veľmi aktívne pracuje aj Žiacky parlament. Počas celého školského roka pripravuje zaujímavé súťaže a podujatia pre svojich spolužiakov. Medzi posledné patrila spolupráca s učiteľmi školy pri organizácii karnevalu. V rámci jarnej očisty bude hliadkovať i v triedach, aby zistil úroveň čistoty jednotlivých tried. Škola sa okrem ochrany prírody venuje aj téme práv detí. V rámci aktivít Školy priateľskej deťom navštívili našu školu dobrovoľníci UNICEF – am-

basádor. Jeho účasť videla žiačka 7. ročníka Renátka Patkáňová takto: "Dňa 14. marca 2013 navštívil našu školu ambasádor organizácie UNICEF pán Ján Supuka, študent 2. ročníka Fakulty ekológie a environmentalistiky Technickej univerzity vo Zvolene. S nami, žiakmi siedmeho a ôsmeho ročníka, robil zaujímavé aktivity týkajúce sa práv dieťaťa. Hodnotili sme ho ako super chalana. Jeho aktivity boli pre nás veľkým prínosom, lebo boli nielen zaujímavé, ale i poučné. Získali sme poznatky o vlastnej osobe, ale aj o právach

detí. Tešíme sa na ďalšie stretnutie s ním."

Jarné mesiace prinesú veľa práce. V zimnom období žiaci získali veľa informácií o lese, dokončuje sa kniha Čo ukrýva les, lebo s príchodom teplého jarného počasia na žiakov čakajú výlety a hodiny uprostred prírody. V rámci ochrany prírody sa škola tento rok zapojí do dvoch zberových akcií. V marci sa zbieralo staré šatstvo a bytové textílie a v apríli sa uskutoční charitatívny zber papiera v rámci výzvy Nadácie Výprava nádeje. Za vyzbieraný papier získa škola peniaze, ale zároveň budú poukázané finančné prostriedky aj na detských onkologických pacientov. 1 tona papiera bude znamenať 10 kvapiek nádeje, čiže 30 € pre choré deti.

V marci sa pri príležitosti Dňa učiteľov uskutočnili Dni otvorených dverí pre rodičov. Každá trieda privítala rodičov rôznymi zaujímavými podujatiami. Rodičia viedli tvorivé dielne, zúčastnili sa otvorených hodín, športovali s deťmi alebo sa zúčastnili príjemného spoločenského posedenia. Opäť sa mohli vrátiť do svojich školských čias. Do školy prijali pozvanie aj naši bývalí kolegovia. Zaspomínali si na časy, keď zodpovedná úloha vstúpila do žiakov múdrosť a dobro ležala na ich pleciach. Tešíme sa, že prijali naše pozvanie.

22. marec je Deň vody. Žiaci štvrtého a šiesteho ročníka navštívili pracovníčky Vodárenskej spoločnosti a téme základnej životnej podmienky sa venovali v zaujímavých aktivitách. Naši malí historici pod vedením pani učiteľky Szabóovej zrealizovali prvú časť projektu Po stopách dejín Kremnice. S kamerou sa chystajú natočiť multimediálne učebné pomôcky venované bohatej histórii zlatého mesta.

V rámci pripravovaného Enviroidu 2013 sa žiaci 2. stupňa zúčastnia literárnej súťaže. Témou bude krása prírody. Výtvarná súťaž bude venovaná vode, kde úlohou detí bude vytvoriť vodný kalendár s dobrým nápadom šetrenia vody na každý mesiac. Kolégium Zelenej školy pripraví pre svojich spolužiakov deň Zelenej školy, ktorý sa uskutoční 22. apríla na Deň Zeme a bude venovaný témam tvorby a ochrany životného prostredia. V našej škole sa stále niečo deje. To je dobrá správa. Svedčí o tom, že naše plány a predsavzatia, byť školou modernou a otvorenou, sa naplňujú.

žiaci a vedenie školy ZŠ P. Križku

Jarné aktivity našich škôlkárov

Deti zo škôlky na Dolnej ulici si pripravili rozlúčku so zimou v areáli škôlky. Na nádvorí plnom snehu vítali jar pesničkami a tradičným zvykoslovím.

Vítanie jari

Morena, Morena za koho zomrela!
Za kremnické dievky, za pekné panenky.
Morena, Morena za koho zomrela!
Za kremnických chlapcov, za pekných mládencov.
Morena, Morena za koho zomrela!
Za pánov doktorov, čo liečia maródov.
Morena, Morena za koho zomrela!
Za našich lesníkov, čo pália do pníkov.
Morena, Morena za koho zomrela!
Za našu richtárku, dobrú primátorku.

K životu potrebujem štipku šťastia a plný sud rozumu.

V materskej škole na Ul. J. Langsfelda privítali sviatky jari tvorivými dielňami. Deti si tak spoločne so svojimi rodičmi a starými rodičmi vlastnoručne vyrobili veľkonočné ozdoby.

Recyklovanie a šport?

Zdá sa vám, že tieto aktivity spolu nesúvisia? Na Základnej škole Angyalova ulica sme tieto zdanlivo nesúvisiace aktivity spojili.

Sme zapojení do programu RECYKLOHRY a zbierame nepoužiteľné elektrozariadenia. Aj Vy máte možnosť zbaviť sa u nás pokazených elektrospotrebičov, či hračiek na diaľkové ovládanie. Za každý odber získava naša škola body. Teraz prišiel čas, keď sme ich vymenili za nové rakety na stolný tenis. Vďaka pánovi učiteľovi Sekajovi sú na prízemí v budove 2. stupňa už tri stolnotenisové stoly, ktoré naši žiaci využívajú počas hodín relaxačnej telesnej výchovy aj počas veľkých prestávok. Stolný tenis si získal veľkú obľubu, no nie všetci žiaci majú vlastné rakety. Vďaka RECYKLOHRÁM sme ich získali a požičiavame žiakom, ktorí doposiaľ možnosť zahrat' si nemali.

Barbora Čížnarová

Kalendár významných osobností

• apríl 2013

2. 4. 1873 sa v Kremnici narodil **Jaromír Vítazoslav Križko**, strojní inžinier, národohospodár. Syn Pavla Križku. V rokoch 1879 – 1884 navštevoval ľudovú školu a v rokoch 1884 – 1891 pokračoval na reálke v Kremnici, 1891 – 1896 študoval strojné inžinierstvo na technike vo Viedni, Ing. **Pôsobiská J. V. Križku**: projektant firmy Siemens-Schuckert v Budapešti a vo Viedni, riaditeľ elektrárne v Černoviciach (Ukrajina), projektant firmy Mikes v Budapešti, v rokoch 1919 – 1924 v Bratislave, od roku 1924 pôsobil v Prahe. Člen a funkcionár akademického spolku Tatran, 1900 predseda spolku Narod vo Viedni, člen výboru Obchodnej a priemyselnej komory, 1921 – 1922 podpredseda Zväzu československých elektrotechnikov pre Slovensko. Zúčastnil sa na príprave projektov slovenských elektrární, na príprave využitia vodnej energie pri elektrifikácii Slovenska. Spolupracovník modernizácie elektrickej dopravy vo Viedni, Budapešti, Arade a iných mestách strednej Európy. Vypracoval stavebný a komunikačný plán Bratislavy ap. Spolupracovník slovenskej elektrotechnickej terminológie, predseda názvoslovnej komisie Matice slovenskej. Organizátor a podpredseda Dunajských veľtrhov v Bratislave. Autor odbornej publikácie, cestopisných čít. Organizátor spoločenského a kultúrneho života slovenskej menšiny vo Viedni a v Budapešti. Zomrel 22. 10. 1925 v Prahe. Pochovaný je v Bratislave.

■ **140. výročie narodenia** (*Slovenský biografický slovník III, s. 266-267*)

16. 4. 1878 sa v Zemianskych Kostol'noch narodil **Štefan Sobolovský**, surdopedagóg. Študoval na gymnáziu a na učiteľskom ústave v Kláštore pod Znievom, špeciálnu pedagogiku na vysokej škole pre vzdelávanie liečebno-pedagogických pracovníkov v Budapešti. **Jeho pôsobiská**: v rokoch 1905 – 1918 učiteľ, v rokoch 1919 – 1933 riaditeľ ústavu pre hluchonemých, zároveň v rokoch 1920 – 1933 aj riaditeľ učňovskej školy pre nepočujúcich v Kremnici, neskôr riaditeľ štátneho ústavu pre hluchonemých v Dubnici nad Váhom, od roku 1938 na dôchodku. V Kremnici pôsobil aj ako námestník starostu mesta Kremnica a člen jeho mestského zastupiteľstva. Jeden zo zakladateľov slovenskej a československej praxe a teórie výchovy a vzdelávania nepočujúcich. Do praxe zavádzal moderné didaktické prostriedky. Pozornosť sústredil hlavne na osvojovanie a rozvíjanie hovorenej reči a pojmov u nepočujúcich. Na prípravu žiakov pre praktický život zaviedol hodiny pracovného vyučovania. Usiloval sa aj o progresívne diferencované vyučovanie a u tých, ktorí mali aspoň zvyšky sluchu, pokúšal sa o sluchovú výchovu. Dožadoval sa učebníc pre nepočujúcich. V roku 1919 založil Spolok pre starostlivosť o hluchonemých na Slovensku, v roku 1920 prvú učňovskú školu, 1923 prípravnú triedu a v roku 1929 internát pre nepočujúcich v Kremnici. Prednášal na viacerých celoštátnych zjazdoch a na učiteľských ústavoch o chybách reči. V roku 1927 zorganizoval prvý kurz pre nápravu chýb reči, kurzy opakoval každoročne (1927 – 1952). Celoslovenský inšpektor škôl pre postihnutú mládež. Zaoberal sa aj jazykovou kultúrou divadelnej reči a pestovaním kultúry jazyka so zreteľom na výslovnosť. Články týkajúce sa tejto problematiky publikoval v časopise Naše divadlo. Autor odbornej publikácie Duševná a výchovná výchova hluchonemých (1920) a štúdií. Zomrel 30. 11. 1952 v Kremnici.

■ **135. výročie narodenia** (*Slovenský biografický slovník V, s. 306-307*)

19. 4. 1823 sa v Kremnici narodil **Ján Nepomuk Belházy**, numizmatik, bankský inžinier. Pochádzal zo zemianskej rodiny osadenej v stredoslovenských bankských mestách. Študoval v Kremnici, absolvoval právo, bankské vedy študoval na Baníckej a lesníckej akadémii v Banskej Štiavnici. **Jeho pôsobiská**: inžinier v erárnych bankských podnikoch v Smolníku, v Rožňave, pracovník bankského kapitanátu v Chomutove a Plzni, pracovník Banského riaditeľstva v Pešti, v Pécsi, v Cluji, pracovník a vedúci bankského oddelenia Ministerstva financií v Budapešti, od roku 1895 na odpočinku. Rytier Leopoldovho radu. Autor práce o starých uhorských mincovniach a numizmatických štúdií. Veľkú zbierku mincí daroval kremnickej mincovni. Zomrel 20. 4. 1901 v Budapešti (Maďarsko).

■ **190. výročie narodenia** (*Slovenský biografický slovník I, s. 188*)

29. 4. 1908 sa v Žiline narodil **Jozef Chládecký**, kňaz, rehoľník, učiteľ. 1. až 4. ročník rímskokatolíckej ľudovej školy absolvoval v rodisku a tu v štúdiách pokračoval na reálnom gymnáziu, kde v roku 1925 zmaturoval. Do noviciátu nastúpil 25. 8. 1925 v Trnave. Prijal rehoľné meno Joannes Baptista (Ján Krstiteľ, medzi ľuďmi bol neskôr dlhé roky známy aj ako Páter Baptista). V roku 1928 študoval v Žiline v rádovej františkánskej teologickej škole ako poslucháč cursus inferior. Slávnostné sľuby zložil fr. Joannes Baptista 26. 8. 1929. Za kňaza bol vysvätený 7. 9. 1930 v Nitre, v katedrále sv. Emeráma. **Pôsobiská J. Chládeckého**: po vysviacke bol disponovaný do kláštora v Trnave, kde pôsobil ako katechéta. V tomto čase vykonával aj funkciu prefekta františkánskeho gymnázia v Malackách. V lete 1932 bol preložený z Trnavy do Kremnice. Sem bol P. Baptista premiestnený na príhovor banskobystrického diecézneho biskupa Mariána Blahu, keďže škola pre hluchonemých si žiadala katechéta. P. Baptista začal učiť nepočujúcich v Kremnici v roku 1932. V roku 1933 zložil v Banskej Bystrici skúšku profesora náboženstva a v roku 1934 skúšku zo špecializácie na vyučovanie hluchonemých. Pri výučbe sluchovo postihnutých používal kresby a obrazy, vďaka ktorým tieto deti lepšie chápali jeho výklad. Okrem učenia na škole pre hluchonemých vykonával ľudové misie, učil na kremnickej gymnáziu a zastupoval aj na ďalších kremnickej školách. Vyučoval predovšetkým náboženskú výchovu, ale aj deskriptívnu geometriu a zemepis. Prechodne, v rokoch 1935 a 1945, zastával funkciu gvardiána – predstaveného kláštora, v rokoch 1934, 1938 – 1939 bol vikárom v kláštore. Po Liborovi Mattoškovi v roku 1939 prevzal úlohu zapisovateľa do františkánskej kroniky. Kňazskú službu vykonával nielen v kláštore, ale aj po okolitých farnostiach. Vykonal požehnanie obrazov – krížovej cesty pre kaplnku vo filiálke Šváb a tiež vykonal požehnanie krížovej cesty vo farskom kostole. V Kremnici P. Baptista Chládeckého zastihla II. svetová vojna a tiež ťažké povojnové obdobie po roku 1949, keď pre vymyslenú protištátnu činnosť bol kláštor zhabaný a odovzdaný do užívania Mestského národného výboru a františkáni boli presťahovaní do farskej budovy. Nasledovali ďalšie ťažké udalosti tzv. barbarskej noci v roku 1950. Po všetkých peripetiách tohto zložitého obdobia prijal P. Baptista miesto v Kremnici. Najprv vypomáhal dôstojnému pánovi Emanuelovi Schubertovi a v roku 1951 bol vymenovaný za kaplána. Naďalej sa ako učiteľ venoval nepočujúcim deťom. Ako učiteľ bol svojimi kolegami pre svoje znalosti a skúsenosti rešpektovaný. Za dlhoročnú službu medzi hluchonemými deťmi ho kapituluný vikár banskobystrickej diecézy Ján Dechet v roku 1955 menoval čestným asesorom. Toto vyznamenanie ale P. Baptista odmietol prijať s tým, že podľa cirkevného práva majú rehoľníci zakázané prijímať vyznamenania. V Nevoľnom sa spoznal aj s budúcim biskupom Rudolfom Balážom. Vo voľnom čase rád čítal, popri náboženskej literatúre siahal aj po detektívkach a obľuboval tiež turistiku. Do dôchodku odišiel 1. 7. 1972 a zostal žiť v Kremnici. Po 49 rokoch

prežitých v tomto meste bol 24. 11. 1981 premiestnený do Kňazského charitného domova v Pezinku, čo niesol veľmi ťažko. Pri príležitosti 30. výročia úmrtia J. Chládeckého bola odhalená pamätná tabuľa, ktorá je umiestnená na farskom kostole sv. Františka z Assisi. Zomrel 30. 10. 1982, pochovaný je v Žiline. Kremničania ho na poslednej ceste vypravovali hojnou účasťou a veľkým srdcom uvitým z kvetov.

■ **105. výročie narodenia** (P. Felix Mária Z. Žiška OFM. 2012. P. Baptista Jozef Chládecký OFM: životopisná črta. Bratislava: Rehoľa menších bratov - Františkánov.; fr. Felix Mária Žiška OFM. 2012. P. Baptista Jozef Chládecký OFM. In Správy zo života Provincie najsvätejšieho spasiteľa [online]. [cit. 2013-03-27]. Dostupné na internete: <http://www.frantiskani.sk/spravy/index.php?option=com_content&task=view&id=460&Itemid=79>)

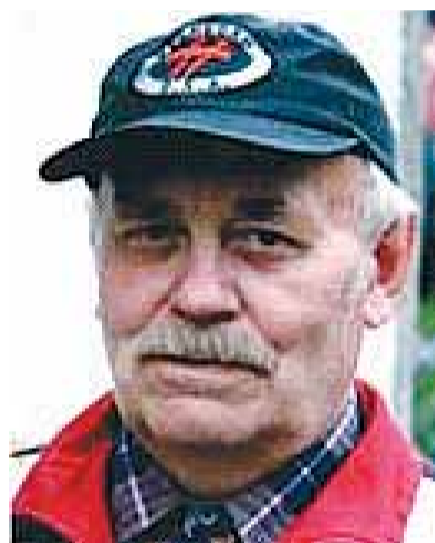
Publikáciu od P. Felixu Máriu Žišku OFM: P. Baptista Jozef Chládecký OFM daroval našej knižnici pán farár Marián Krajč, za čo mu aj touto cestou ďakujeme.

Jubilujúci súčasník

V minulom čísle KN vám akad. maliara Jaaka Adamsona pripomenula Mgr. Janka Kolláriková z pohľadu jeho tvorby. My, v našom Kalendári významných osobností, uvádzame fakty z jeho života.

25. 4. 1938 sa v Talline (Estónsko) narodil **JAAK ADAMSON**, akademický maliar. Jeho otec bol námorný kapitán a pochádzal z ostrova Chiumá. Detstvo J. Adamsona poznačila II. svetová vojna. Otca uväznili a eskortovali ho do koncentračného tábora Sillamäe. Rodinný majetok im skonfiškovali. Otec mu zomrel krátko po návrate domov. V čase väznenia otca, Jaak niekoľko rokov prežil v detskom domove. Vzdelával sa na rôznych školách, pretože od mladosti popri štúdiu musel pracovať. V rokoch 1946 – 1951 navštevoval základnú školu, v rokoch 1952 – 1953 banícku školu, 1954 – 1957 gymnázium, v rokoch 1958 – 1964 v štúdiách pokračoval na Tallinskej výtvarnej akadémii, odbor interiérový dizajn, neskôr prestúpil na odbor závesnej maľby. Toto štúdium završil titulom akademický maliar.

Pôsobiská J. Adamsona: v rokoch 1963 – 1964 pôsobil ako učiteľ na ostrove Chiumá a v rokoch 1965 – 1967 vykonával povolanie rybára, v rokoch 1968 – 1978 výtvarník v slobodnom povolani v Talline, 1979 – 1980 asistent na vysokej škole. V roku 1980 sa presťahoval na Slovensko a usadil sa v Kremnici. Tu do roku 1993 pôsobil ako stredoškolský profesor na Škole úžitkového výtvarníctva v Kremnici (teraz Súkromná škola úžitkového výtvarníctva). Žije a tvorí v Kremnici

a na chalupe na Nevoľnom.

■ **75. výročie narodenia** (*Informácie o sebe poskytol Jaak ADAMSON; Adamson, Jaak. In ABC Art BusinessCentre [online]. [cit. 2013-03-27]. Dostupné na internete: <<http://www.artbusinesscentre.com/index.php?page=autor&id=34&sub=zivot&kat=9>>*)

Dod'akovanie

Vďaka projektu Marty Moravčíkovej

z knižnice v Hlohovci **Jednu knihu ročne**, zisťujeme, že je medzi nami veľa ľudí, ktorí si vážia prácu knižnice a vážia si aj knihu ako nositeľa kultúry a vzdelanosti.

Vyslovujeme im úprimné poďakovanie v mene všetkých, ktorí budú tieto knihy čítať teraz i v budúcnosti. Vďaka priateľom knižnice a jej dlhoročným návštevníkom prichádzajú do knižnice nové knihy a s nimi aj nové príbehy. Do darovaných kníh vlepujeme knižné značky s menami darovcov kníh, čím vystupujú z anonymity a stávajú sa známi čitateľskej verejnosti.

Pán Miroslav Bais, náš verný čitateľ, bol jedným z tých, ktorí s radosťou privítali túto krásnu myšlienku. Kúpil a daroval jednu z prvých nových kníh a nezostal len pri jednej. Na túto, ako hovorí „svoju povinnosť“ voči kremnickej verejnosti a návštevníkom knižnice nezabudol ani v minulých rokoch. Do regálov knižnice sa jeho príchomom dostal, aj pred vznikom projektu, nie jeden zaujímavý titul.

Všetky knihy si vážime, museli sme sa však v našej praxi s mnohými rozlúčiť. Nie je totiž možné spracovávať knihy, o ktoré nie je medzi čitateľmi záujem.

Naším čitateľom chceme ponúkať nové a čisté knihy, aspoň podľa možnosti.

Ak nám chcete knihy darovať, rešpektujte, prosíme vás, naše pravidlá. V prípade, že sa chcete spýtať na iné podrobnosti, alebo na knihy, radi Vám poskytneme informácie osobne, priamo v knižnici.

Dary kníh

Dovoľujeme si vás upozorniť na niekoľko pravidiel a postupov, akými preberáme knihy pre knižnicu a veríme, že nás pochopíte.

1. knihy od súkromných osôb nakupovať nemôžeme
2. od súkromných osôb knihy prijímame iba ako dary
3. uprednostňujeme knihy nové, vydané v rokoch cca 2000-2013
4. zo starších titulov dávame prednosť klasickým dielam slovenských, českých a svetových autorov, hlavne tým, ktoré vo fonde nemáme, alebo sú poškodené
5. darované knihy vyberáme a triedime podľa našich potrieb
6. ktoré nám chýbajú - zaevidujeme do knižničného fondu
7. ktoré máme poškodené - vymeníme za darované v dobrom stave
8. pre naše potreby nevhodné knihy ponúkame ďalším čitateľom a návštevníkom

Veľmi pekne Vám ďakujeme za pochopenie a tešíme sa s Vami na ďalšie pekné a zaujímavé knihy.

PaedDr. Veronika Balážová, riaditeľka

AKROPOLA KREMNICA

14. máj, 19.00**Láska**

Najnovší film žijúcej legendy svetového filmu, výnimočného rakúskeho tvorca M. Hanekeho je jedným z divácky najúspešnejších európskych filmov tohto roka. Elegantná, pozitívna snímka o láske na sklomku života je nakrútená vo francúzskom znení a vyniesla Hanekemu už druhú Zlatú palmu. Láska je pokladaná za Hanekeho najláskevší film. *Dráma, FR, DE, AU, 2012, MP 12+, CZ titulky, 35mm, 125 min.*

21. máj, 19.00**Hon**

Vrcholná psychologická dráma prináša príbeh štyridsaťročného Lukasa, ktorý sa nedávno rozviedol. Pracuje v materskej škôlke a pomaly začína žiť nový život – má kamarátov, novú prácu, priateľku a skvelý vzťah s dospievajúcim synom. Túto porozvodovú idylu však naruší jedna náhodná, no o to desivejšia lož, ktorá sa začína šíriť v komunite jeho kamarátov ako vírus. Hon – spoločná mužská zábava sa stáva paralelou k nemilosrdnej štvaniaci na nevinného človeka. Snímka dokonale prepája realizmus s pôsobivou kamerou a excelentnými hereckými výkonmi. *Dráma, DK, 2012, MP12+, CZ titulky, 35mm, 111 min.*

28. máj, 19.00**Kura na slivkách**

Dej perzského rozprávkového príbehu o láske sa odohráva v Teheráne v roku 1958. Napriek tomu, že ide o hraný film, snímka sa vyznačuje fantastickými prvkami, vynaliezavosťou a hravosťou animovaného diela. Osciluje medzi situačnou komikou a vážnym podtónom a v diele sa prelínajú rôzne žánre a štýly rozprávania. Film s fascinujúcou atmosférou a optimistickým pohľadom na svet vznikol podľa komixovej novely. *Fantastický, FR, DE, BG, 2011, MP12+, CZ titulky, 35*

7. máj, 19.00**Absolventi/sloboda nie je zadarmo**

Dokumentárny film o zápase mladého človeka, ktorý sa po absolvovaní štúdií ocitne v realite a musí sa prispôbovať potrebám spoločnosti. Mnohokrát musia absolventi pristúpiť na tvrdé podmienky, mimo svojich záujmov a predstáv. Ich ideály a sny narážajú na globálnu finančnú krízu, nevedia presne, ako sa riadiť pravidlami trhu a majú pocit, že žijú v nespravodlivej krajine. Sme slobodní, ale do akej miery sme schopní zobrať svoj osud do vlastných rúk a zápasíť o vlastnú existenciu?

Dokumentárny film, SR, 2012, MP15+, DVD, 83 min.

11. a 12. máj, 19.00 a 16.00**Doba ľadová 4: Zem v pohybe**

Najoblúbenejšia zvieracia partička na svete je konečne späť! Pradávná Pangea začne praskať a lámať sa na jednotlivé kontinenty a vďaka pohybu litosferických dosiek dôjde aj k rozdeleniu našej prehistorickej partie. Ellie a Broskynka zostávajú na jednom kontinente a Many, Sid a Diego sú unášaní prúdom na ľadovej kryhe ďaleko na šírý oceán. Nech to stojí, čo stojí, naši traja odvážni priatelia sa musia dostať späť domov a pri tom na nich čaká nejedno veľké dobrodružstvo.

Animovaný, dobrodružný, VB, 2011, MP, SK dabing, DVD, 94 min.

Na ENVIROFILME 2013 bude súťažiť 52 filmov z 15 krajín sveta

Na prelome mesiacov február – marec zasadala výberová komisia 19. medzinárodného festivalu filmov o životnom prostredí ENVIROFILM 2013. V priestoroch Slovenskej agentúry životného prostredia vyberala filmy, ktoré postúpili do súťažnej prehliadky. Členovia výberovej komisie Envirofilmu 2013 v zložení: Kateřina Javorská – dramaturgička, scenáristka a vysokoškolská pedagogička na Akadémii umení v Banskej Bystrici; Jana Mesiariková – moderátorka, redaktorka, dramaturgička RTVS v Banskej Bystrici a Marek Janičík – režisér dokumentárnych filmov, videli počas 4 dní 186 filmových titulov z 29 krajín sveta. K nováčikom, ktorí majú tento rok na festivale premiéru, patrí Saudská Arábia a Kolumbia.

Do súťažnej prehliadky festivalu Envirofilm 2013 ide s najväčším počtom filmov Česká republika (13), nasleduje Nemecko (9), Francúzsko (8), Rakúsko (6) a Slovensko (6). Tituly sú rozdelené do jednotlivých kategórií. V kategórii A – Spravodajské a publicistické programy, magazíny a

filmy vybrala komisia do súťažnej prehliadky 9 titulov zo 4 krajín: z Českej republiky, Slovenska, Nemecka a Belgicka; v kategórii B – Dokumentárne filmy 27 filmov z 12 krajín: Nemecka, Rakúska, Francúzska, Slovenska, Čiech, Nórska, Poľska, Talianska, Maďarska, Švajčiarska, Španielska, Iránu. V kategórii C – Vzdelávacie a náučné videoprogramy a filmy postúpilo 6 programov z 3 krajín: Čiech, Slovenska a Francúzska; v kategórii D – Voľná tvorba a filmy pre deti a mládež 5 filmov zo 4 krajín: Belgicko, Rusko, Veľká Británia, Francúzsko a v kategórii Filmy amatérskych tvorcov sa bude o niektorých z cien uchádzať 5 filmov, zhodou okolností sú všetky slovenské.

Výberová komisia zo všetkých súťažných filmov vyberá aj filmy určené pre detskú porotu zloženú zo žiakov banskobystrických základných škôl. Tento rok si detská porota pozrie 7 filmov z Českej republiky, Veľkej Británie, Rakúska a Francúzska.

Diváci sa počas Envirofilmu môžu tešiť na taliansky dokumentárny film Mftvi z Alosu, kto-

rý prišiel nielen so zaujímavým spracovaním, ale najmä s krutým príbehom, ktorý si zaslúži pozornosť. Český dokument Vše pro dobro světa a Nošovic poukazuje úsmevným spôsobom na to, ako gigantická továreň dokáže zasiahnuť do života malej dedinky. Zo slovenských filmov zaujali porotu Barabášove Príbehy tatarských štítov. Deti získajú príbeh tuleňa Gastona, ktorý ušiel z pražskej ZOO počas veľkej povodne.

Ak ste zvedaví na súťažné filmy, ktoré vybrala porota, tie si môžete pozrieť vo všetkých festivalových mestách – v Banskej Bystrici, Zvolene, Banskej Štiavnici, Kremnici, Košiciach, Poltári, Krupine a v Skalici v dňoch od 3. do 8. júna 2013. Vtedy sa totiž koná 19. medzinárodný festival filmov o životnom prostredí Envirofilm 2013. Počas konania festivalu Envirofilm, v dňoch 3. až 7. júna, bude v Banskej Bystrici hodnotiť medzinárodná komisia 52 súťažných filmov, ktoré postúpili do finálneho hodnotenia. Víťazi festivalu ENVIROFILM 2013 budú známi 7. júna 2013.

BBSK – Knižnica Jána Kollára, Kremnica
SOS Kremnica, občianske združenie

vás pozývajú na stretnutie
s kožušníkom, kamenárom, rytcom písma,
sedliakom, majiteľom lesa
a literárnym tvorcom

Štefanom Wolfom (1933)

**25. 4. 2013 (štvrtok)
o 16.00 hod. v čítárni**

Stretnutím s jubilujúcim literátom
z novobanských štálov nás bude
sprevádzať spisovateľ, scenárista a autor
literatúry pre deti

Peter Glocko

Tešíme sa na vás!

Kino Akropola bude žiadať o príspevok na digitalizáciu

pokračovanie z titulnej strany

"K novinkám sa síce nedostane, kino ale bude fungovať a nová technológia nám umožní premietat' nielen filmy v kvalite Blu-ray, ale aj športové prenosy, satelitné televízne prenosy, internetové obsahy a mnoho iného. Jedná sa o veľmi flexibilnú technológiu, ktorej možnosti sú nesmierne široké." S novou technológiou sa teda kino chystá aj upraviť dramaturgiu pre-

mietania. "Chceme sa inšpirovať kinom Aero v Prahe, ktoré máva špeciálne projekcie pre seniorov, pre rodiny s deťmi, tematické večery a podobne. Novú dramaturgiu však ešte bližšie predstavíme, keď budeme novou technológiou skutočne disponovať." Pri najoptimistickejšom variante by to podľa Gálica mohlo byť už počas tohto leta.

Digitalizácia bude konkrétne znamenať inštaláciu 18 nových reproduktorov pre priestorový zvuk

Dolby Surround, samozrejme výkonný digitálny projektor, ktorý bude premietat' z premietacej kabíny a vymení sa aj premietacie plátno za špeciálne s lepšou odrazivosťou obrazu. K tomu kino získava aj potrebné prehrávacie zariadenia a satelitnú technológiu. Digitálna premietacia technika je prenosná, bude teda možné premietat' takmer kdekoľvek na plátno o rozmeroch 8 x 4 metre.

Silver Jurtinus

Na výstave kremnickej kameniny sú aj exponáty z Brazílie, Argentíny alebo Austrálie

Jan Múdry má jednu z najväčších zbierok kremnickej kameniny na Slovensku a na novú výstavu múzea Pôvab kameninových záhrad, zapožičal viac ako polovicu exponátov. Kremnická kamenina ho fascinuje svojou jednoduchosťou a krásou.

Zbierka Jana Múdrego obsahuje viac než 800 ks kremnickej kameniny.

Továreň na výrobu kameniny v Kremnici

Po objavení kvalitnej hlíny v Dolnej Vsi v roku 1815 zorganizovala mestská rada kutací prieskum. Keďže výsledky boli kladné, mestská rada vytvorila združenie, ktoré malo podniknúť vo výrobe kameniny. Združenie potom vytvorilo akciovú spoločnosť a ešte v roku 1815 sa v továrni začalo vyrábať.

V roku 1822 akciová spoločnosť odkúpila dom Pavla Wacholda, do ktorého sa tiež nasťahovala kameninová továreň. Obdobie rokov 1825 – 1838 však bolo obdobím zápasu o existenciu továrne. Okrem toho, že továreň bola v zlej ekonomickej situácii, v roku 1838 ju postihol aj požiar, ktorý zničil továrenské budovy spolu s mlynom. Továreň bola potom v dobových novinách ponúknutá do verejnej dražby. Mestská rada v roku 1838 predala továreň advokátovi Jozefovi Trangošovi zo Spišskej Novej Vsi, ktorý bol zároveň podielnikom tamojšej kameninovej továrne. J. Trangoš obnovil továreň za tak krátky čas, že už v neskorej jeseni toho istého roku sa začala výroba. Začiatkom 40. rokov mala továreň až 50 zamestnancov a jej výrobky sa vyvážali do Banskej Bystrice, Banskej Štiavnice alebo Trnavy. Produkcia dosahovala takých kvalít, že spolu s kameninovou továrnou v Spišskej Novej Vsi továreň získala na prvej priemyselnej výstave v roku 1842 v Pešti, striebornú medailu. Na prelome 19. a 20. storočia prebiehala výroba v dvoch budovách, v ktorých pracovalo približne 60 robotníkov, z toho 15 – 20 bolo žien.

Po vzniku prvej ČSR požiadala firma Ján Kossuch o povolenie používať na výrobkoch určených pre zahraničie nový štátny znak s nápisom „Made in Czechoslovakia“ a už v roku 1927 firma, dostávala objednávky predovšetkým zo zahraničia. Pracovalo v nej 48 robotníkov. Komanditná spoločnosť

sa v roku 1930 zmenila na akciovú spoločnosť. V tom období továreň pozostávala z prevádzkových budov, troch obytných domov s kanceláriami, stajní a z bytu pre kočiša. Na začiatku 30. rokov svetová hospodárska kríza zasiahla aj kremnickú továreň. Predaj tovaru z kremnickej továrne v zahraničí upadol a v roku 1940 továreň prestala pracovať, pretože export do zahraničia bol zastavený a predaj na domácom trhu sa takisto neuplatnil. Po roku 1945 bol podnik začlenený pod národnú správu a stala sa majetkom Slovenských tehelní, n. p. Pezinok. Továreň však bola vo výrobe neustále stratová, ani výrobky neboli kvalitné a ťažko sa predávali, výroba v kremnickej továrni úplne zastavená až v roku 1956. Budova továrne sa 1. januára 1957 dostala pod správu Štátnej mincovne, ktorá ju využila na zriadenie zlievarne na hliník.

Najstaršie zachované výrobky továrne pochádzajú z obdobia 20. rokov 19. storočia. V dobovej tlači z roku 1822 sa píše: „...kremnická továreň, ktorá je v správe akciovej spoločnosti, vyrába jemné stolové súpravy a nádoby...“ Začiatky boli veľmi ťažké. Továreň, pokiaľ sa chcela presadiť na domácom aj zahraničnom trhu, musela dokázať čeliť konkurencii iných uhorských výrobní. Z toho dôvodu vznikla myšlienka vyrábať porcelán namiesto kameniny. Pokusy s výrobou porcelánu však neboli úspešné a tak sa továreň vrátila k výrobe kameniny. Najstaršie zachované kremnické výrobky sú vyzdobené tzv. staroviedenským, hardmuthovým dekorom. Niektoré zo zachovaných nádob sú dekorované viacfarebnou kvetinovou, živočíšnou či figurálnou maľbou. Ďalším dlho pretrvávajúcim motívom v kremnickej produkcii bol motív maľovaného kobaltovomodrého viničového úponku alebo zeleného viničového úponku. Tento motív sa aplikoval tiež na okraje riadu. V Kremnici sa vyrábali aj predmety

"Som zberateľom kameniny a porcelánu a zbieral som aj iné značky. Kremnickej kamenine som sa viac začal venovať asi pred ôsmimi rokmi a odvtedy v podstate zbieram hlavne Kremnickú kameninu." Zbiera ju po celom svete, najmä vďaka internetu. "Vďaka podnikaniu som navštívil už veľa štátov, vyhľadávam starožitnosti, rôzne aukcie, burzy a podobne. Tam získavam takéto exponáty," prezrádza pán Múdry, ktorého kremnická kamenina očarila v podstate hneď na prvý pohľad, na prvý dotyk. "Chytila ma za srdce a vedel som, že áno, toto je to čo chcem

robiť, čomu sa chcem venovať v budúcnosti. Fascinuje ma svojou jednoduchosťou a krásou."

Exponáty kremnickej kameniny už kúpil v Turecku, Argentíne, Brazílii, v Európe, väčšina je ale z USA. "Najvzdialenejší kúsok na výstave je z austrálskeho Melbourne. Je to mliečnik v tvare mačičky s označením Felix." Každý tanierik má podľa zberateľa svoj príbeh, každý kúsok je niečím špecifický, niečím zvláštny. "Pátral som po histórii exponátov z Ameriky. Za prvej republiky si ľudia brali tieto výrobky zo sebou z domu za oceán na pamiatku ako svoj talizman, kúsok domova. Tam zistili, že je o to záujem, že je to cenné. Američania boli ochotní za ne dať nemalé peniaze. Ľudia si to medzi sebou povedali a kremnickú kameninu brávali so sebou na loď." Takto to podľa Jana Múdrego fungovalo až do vzniku Československa, ktoré si už dalo patentovať výrobnú značku. Vtedy sa začala kremnická kamenina vyvážať do

Ameriky legálne. "Mám exponáty z Ameriky so značkou Hungary. Sám som bol veľmi prekvapený koľko je týchto výrobkov v spojitých štátoch."

Podľa vlastných slov si najviac cení sadu mliečnikov, akú nemá ani múzeum, alebo sadu kávových a čajových šálok a podšálok z dôb Rakúsko-Uhorska. "Je to veľmi krásna ručná robota. Cením si aj celú sekciu secesie z prvej republiky. Tá je veľmi významná. Musím priznať, že Múzeum mincí a medailí v Kremnici má tie najstaršie výrobky, ktoré sa mne zberateľsky zohnať nepodarilo," hovorí. "Vidieť ich máte možnosť na výstave. Sú to unikáty."

O kremnickej kamenine chystá Jan Múdry vydať aj knihu a prevádzkuje webstránku kremnickakamenina.sk. Tam môžete začať, keď sa pod silným dojmom z výstavy rozhodnete kúpiť si nejaký exponát kremnickej kameniny. Exponáty, ktoré má pán Múdry duplicitne tam ponúka na predaj.

Mgr. Bohunka Koňušová, kurátorka novej výstavy kremnickej kameniny.

Kremnická továreň počas svojej existencie zamestnávala veľa maliarov, ktorých maľba však nedosahovala takú akademickosť a zároveň osobitosť ako u akademického maliara Vojtecha Angyala. Produkcia továrne dosahovala počas jeho pôsobenia umelecký charakter, aký nemal páru v celom Uhorsku. Angyal navrhoval luxusnú dekoratívnu keramikú i bežnú úžitkovú keramikú. Niektoré kusy, najmä misy menších a väčších formátov, aj sám maľoval. Angyal obohatil kremnickú produkciu o formálne a výzdobné motívy, pri ktorých sa inšpiroval produkciou porcelánových, kameninových i fajansových výrobní počas svojich ciest po Európe. Po roku 1880 sa začala aj výroba ľudovej keramiky, navrhovanej inými autormi. Obľúbené boli kvetinové motívy. Kohútími motívami sa však zapodieval aj Angyal. Kremnické výrobky s kohútím motívom sa našli aj v New Yorku, kde mala Firma Ján Kossuch vzorkovňu. Angyal tvoril návrhy výrobkov do nástupu secesného štýlu.

Erika Szőcssová
článok bol uverejnený v časopise
Kremnický letopis 2/2006, krátené

Hry a súťaže spojili mysle a srdcia detí a seniorov

„Týždeň uvedenia si mozgu“ je medzinárodné podujatie, ktorého cieľom je upozorniť na ľudský mozog, jeho činnosť, hovoriť o mozgových ochoreniach a spôsobe ich prevencie. Existuje lepšia príležitosť pre vzájomné spojenie národov a ľudí vo svete k sebe s tematikou mozgu ako práve v tomto čase? Stojí to za úvahu.

Pre seniorskú verejnosť v Klube dôchodcov v Kremnici pripravili zamestnanci Domova dôchodcov a domova sociálnych služieb Kremnica – tréneri pamäti, v jednom marcovom popoludní prednášky v rámci „Týždňa uvedenia si mozgu“. Poukázali na význam tohto podujatia, na mnemotechniky – techniky tréningu pamäti, oboznámili účastníkov s kurzami tréningu pamäti, ktoré odborne vedú aj v roku 2013 v tunajšom klube dôchodcov.

Popoludnie bolo obohatené odbornou prednáškou MUDr. Soni Liptákovéj – neurologičky na tému Náhla cievna mozgová príhoda (NCMP). Pútavým predstavením príznakov tohto ochorenia, s jeho priebehom, liečbou, následnou rehabilitáciou a v neposlednej miere s poukazaním na dôležitosť prevencie pred NCMP oslovila poslucháčov – seniorov z Kremnice.

Aktivity v rámci „Týždňa...“ pokračovali aj v tunajšom Domove dôchodcov a domove sociálnych služieb, keď si seniory v rámci tejto medzinárodnej kampane vypočuli prednášky, trénovali pamäť rôznymi spôsobmi, riešili kvízy a „Týždeň...“ si spestrili aj kognitívnymi hrami. Vyvrcholením bolo spoločné zábavné – náučné predpoludnie so žiakmi 3. ročníka ZŠ P. Križku v Kremnici. V jednotlivých skupinách – disciplínach deti a seniory nášho za-

riadenia skladali rôzne dominá, pexesá, hrali „Človeče...“, obľúbené obrázkové Bingo, riešili kvíz.

Každý úspech, každý dobrý ťah, dobré číslo, správny obrázok, farbu, či dobre zodpovedanú otáz-

ku odmenili veľkým potleskom. Viac generácií, rôzne hry a súťaže, navzájom spojili mysle a srd-

cia detí zo základnej školy a našich seniorov.

Mgr. Božena Schniererová

24. festival dychových hudieb Jána Levoslava Bellu

vás pozývajú na podujatia v rámci 24. festivalu dychových hudieb Jána Levoslava Bellu v Kremnici:

- ① **dňa 11. 5. 2013 na aperitív koncert DH Minciar o 11.00 hod. na Pešej zóne v Kremnici**
- ① **vernisaž výstavy Maľovaný Bellov festival o 14.00 hod. v čítárni Knižnice Jána Kollára**
- ① **literárne pásmo „Odkazy“ venované 1150. výročiu príchodu Cyrila a Metoda na naše územie**

Organizátori vás srdečne pozývajú aj na hlavný program dňa **12. 5. 2013 o 14.00 hod. vo vinotéke Bielý bocian**. Účinkovať budú najlepšie dychové hudby bansko-bystrického samosprávneho kraja a ako hosť vystúpi Sebedražská kapela.

Vstupné na hlavný program: 2,- Eurá.

BBSK – Pohronské osvetové stredisko Žiar nad Hronom, mesto Kremnica,
Dychová hudba Minciar Kremnica, ZUŠ J. L. Bellu Kremnica,
Miestny odbor Matice slovenskej Kremnica, BBSK – Knižnica Jána Kollára v Kremnici

Spoločenská kronika

marec – apríl 2013

naši najmenší

Matúš Řikovský
Zoe Wágnerová
Patricia Pastorková

Rodičom srdečne blahoželáme!

rozlúčili sme sa

Eudmila Juhászová
Ondrej Marianik

Češť ich pamiatke. Odpočívajte v pokoji.

Ondrej Marianik zavŕšil svoju životnú cestu

foto: ŽIAR 24

Ondrej Marianik ako víťaz futbalovej súťaže „Kremnická zlatá šibenica“ v roku 2011.

Pod'akovanie

“Čas plynie ako tichej rieky prúd,
kto Ťa miloval a mal rád,
nevie zabudnúť.”

Dňa 6. 4. 2013 uplynulo 5 rokov od chvíle, keď nás navždy opustila naša milovaná manželka, mama, oma a sestra

Hildegarda Ihringová.

Spomínajú manžel, synovia s rodinami
a ostatná rodina.

Spomienka

Spomienka zaletí za hory za doly,
nad malé domčeky, storočné topoly.
Kde z malého okienčka svetielko horí,
tam sa za mňa mamička ruženec modlí.
Dedinka v údolí, malé domčeky, nevidel som vás, už celé roky.

Dňa 1. 5. 2013 uplynie 25 rokov od chvíle,
ako nás navždy opustil

Jozef Neuschl.

S láskou a úctou spomínajú dcéry Jana, Lubica a syn
Bystrík s rodinami a sestra Júlia.

Spomienka

Tak ako tíško žila, tak tíško odišla,
skromná v živote, veľká v láske a добрote.

Dňa 7. 5. 2013 uplynie 10 rokov od chvíle, keď nás navždy opustila naša milovaná manželka, mama a stará mama

Margita Janovská.

S úctou a bolesťou v srdci spomínajú
manžel a synovia s rodinami.

Pod'akovanie

Čas plynie, bolesť stále trápi,
ale teba nám už nikto nevráti.
Len slzy v očiach, v srdci žiaľ,
čo drahé sme mali, to nám osud vzal.

Úprimne ďakujeme všetkým príbuzným, známym a kolegom, ktorí sa prišli rozlúčiť s našim drahým manželom, otcom a starým otcom

Ondrejom Marianikom

na jeho poslednej ceste. Ďakujeme za prejavy sústrasti a kvetinové dary.
smútiaca rodina

Svoju stopu v pamäti mesta zanechal otec, manžel, starý otec a náš spoluobčan – Ondrej Marianik, ktorý už svoj život dožil.

V roku 1971 bol pridelený na svoje prvé služobné miesto na Obvodné oddelenie Verejnej bezpečnosti do Kremnice. Toto mesto sa mu zapáčilo natoľko, že mu zostal verný už na celý život. Ondrej Marianik bol počas svojho života aktívny aj vo verejno-spoločenskom dianí. Vo volebnom období 2002 – 2006 ho obyvatelia mesta zvolili za poslanca MsZ. Následne sa stal predsedom Komisie pre posudzovanie konfliktu záujmov, členom Komisie rozvoja vzdelávania, kultúry, športu a družobných vzťahov, členom Komisie výstavby a životného prostredia, členom Dotačnej komisie i členom Komisie mestských lesov a strediska cestovného ruchu Skalka. V tomto období si konečne našiel dostatok času aj pre svoje hobby. Miloval prechádzky v prírode, hubárčenie a neoddeliteľnou súčasťou jeho osobnosti bol šport. Na zaslúženom odpočinku sa angažoval vo

výbore Športového klubu futbalu Kremnica. Bol zakladateľom memoriálu MUDr. Vladimíra Hodruškého „Kremnická zlatá šibenica“. Niekoľko rokov pracoval ako člen výboru a aj napriek chorobe pracoval do svojho skonu ako predseda športového klubu futbalu v Kremnici.

Do jeho všestranne aktívneho života však v lete minulého roka nečakane vstúpil nikým nečakaný, nikým nepozvaný hosť – zákerná choroba. Veľmi rýchlo ho oberala nielen o fyzické, ale postupne aj o psychické sily. Ani s podporou manželky a rodiny už nevládal viac zmobilizovať zbytok síl. Neľútostná smrť už tíško číhala na jeho posledný krok. Dočkala sa ho krátko po Veľkonočných sviatkoch, keď v utorok 2. apríla, krátko predpoludním, ukončila jeho čínorodú životnú púť na tomto svete.

Jeho pery náhle zmeraveli, jas v očiach vyhasol, ruky ochabli. Jasný plameň sviece krehkého života navždy vyhasol vo veku 64 rokov. A tak skloňme všetci hlavy v tichej pokore a vzdajme naposledy úctu jeho životu.

ZPOZ - Človek človeku

mesto Kremnica
Slovenský zväz protifašistických
bojovníkov v Kremnici

vás pozývajú
na pietnu spomienku
pri príležitosti 68. výročia
Dňa víťazstva nad fašizmom

v utorok 7. mája 2013
o 13.00 hod.
v Dolnom parku
pri pamätníku.

Program:
hymna
príhovor
položenie vencov

Veľkonočné vajce plné vody

s.r.o., Tibor Ferenčík, Štefan Korsch, Cyklo Santé Roman Béreš, Hostinec „Pod orgovánom“ Milan Kuruc, JJ-nábytok Ján Teltsch, 1000+1 drobností Milan Michalka, Pohostinstvo Oliva, Papierníctvo Branislav Králik, GAFAB bratia Gajdošovci, SZZ ZO v Kremnici Ing. Jozef Lichtner, Mestský mládežnícky parlament pod vedením Milana Miškóciho, 7days Kremnica, Súkrodev Štefan Drozd, Víno Matyšák Peter Schmidt, Euráčik – Marián Lietava, Kvetinárstvo Nezábudka, Halens – Ladislav Tuček, Gotická pivnica Kremnica, Kultúrne a informačné centrum Kremnica, Hotel Centrál, Marek Sekaj Farby – laky, Knihy – darčeky Rudolf Dobrotka, Kino Akropola, Domáce potreby Vlasta Búryová, Drogeria Katarína Sekajová, Norbert Boldiš, Viliam Kotlárík, Štefan Korsch, Gabriela Pittnerová, Kvetinárstvo Strieška.

Takú mokrú rozlúčku so snehom, akou bol tohtoročný 52. ročník Veľkonočného vajca na Skalke, si nepamätajú možno ani tí najstarší pamätníci. Hoci ani po minulé roky počasie podujatiu veľmi neprialo, tentokrát to bolo nemilé prekvapenie pre všetkých.

Témou tohtoročného karnevalu boli potravinové škandály, ktoré sa v médiách v poslednom čase pranierujú viac než dost'. Organizátori si preto pripravili doslova varenie pred očami divákov, na ktoré mala dozerat' odborná potravinová komisia. Nič z toho sa však neudialo, hustý dážď zahnal organizátorov, masky aj divákov pod veľký stan, v ktorom sa zároveň hodnotilo, losovalo, smútilo aj radovalo. Napriek veľmi nepriaznivému počasiu sa karneval predsa len uskutočnil a zapísal si svojich

vítazov. Veľký obdiv organizátorov si zaslúžia predovšetkým masky, ktoré to doma ráno nevzdali, ale prišli na svah a s úsmevom na tvári ešte aj zabávali prítomných. Uznanie si zaslúžia aj vytrvalí diváci, ktorí uprednostnili túto tradíciu pred pohodlím domova a prišli podujatie podporiť. Bez masiek, divákov a dobrých sponzorov by Veľkonočné vajce dávno stratilo zmysel, a to že karneval prežil doteraz, je aj vďaka nim.

Naše pod'akovanie patrí týmto sponzorom:

Elba a. s. Kremnica, COOP Jednota Žarnovica, IMPA Žiar nad Hronom, vinotéka Biely bocian, YVETTE – štúdio zdravia a krásy, Domov dôchodcov a DSS v Kremnici, Kremnické medovníky Ing. Jozef Haurík, Skalka arena

foto z Veľkonočného vajca: Ivan Čillik, www.ivancillik.eu

Kremničania sa na Bratislavskom maratóne nestratili

Štvorica amatérskych bežcov Michal Chladný, Milan Vlček, Zuzana Filipiaková a Martin Haurík obsadili spomedzi 320 štafiet na ČSOB Bratislava maratóne krásne 13. miesto s časom 1:31:50. Nebol to pritom jediný kremnický tím, podľa Martina Hauríka spolu štartovali 4 kremnické štvorice, pričom sa spoločne dohodli, že každý tím bude mať medzi sebou aspoň jednu ženu. Najbližšie sa úspešný kremnický tím postaví na štart maratónu v Linzi 21. apríla 2013. Držíme palce.

Máte doma fotografie z histórie futbalu v Kremnici?

Športový klub futbalu čoskoro oslávi 90. výročie. V spolupráci s mestom Kremnica pripravuje k tomuto jubileu výstavu i tlačенú publikáciu, ktoré budú mapovať najdôležitejšie míľniky histórie kremnického futbalu. Ak máte doma unikátne fotografie, alebo akékoľvek iné artefakty z histórie futbalu v Kremnici a radi by ste nimi obohatili výstavu, alebo knihu, budeme radi, ak nám predmetné veci zapožičiate.

Podujatie pripravujú poslanci:

Dušan Privalinec

(0905 728 812, privo@zuruj.sk)

a Igor Kríž

(0911 191 710, igor.kriz@kremnica.sk).

Obzretie sa za korčuliarskou sezónou

Občianske združenie Klub športu Kremnica má za sebou už 13. sezónu prevádzkovania prírodného klziska pre školy a širokú verejnosť mesta i okolia. Keď sme minulé korčuliarske sezóny označili ako výnimočné z rôznych dôvodov, táto mala tiež niekoľko zaujímavostí. Už prvé korčuľovanie pre verejnosť 10. decembra bolo pravdepodobne rekordom, čo sa týka začiatku sezóny. Tá trvala do 22. februára. Keď nás po minulé roky trápili oteplenia s úplnou stratou ľadu a následným začínaním od asfaltu až 4krát počas dvoch mesiacov, túto sezónu sme o ľad neprišli ani raz. Bolo to aj vďaka výdatnému a častému sneženiu a jeho využitiu pri zachovaní ľadovej plochy počas oteplenia. Kratšie, ale aj 10-dňové oteplenie s dažďom, 7krát počas sezóny môžeme tiež považovať za rekord. Celkovo bolo klzisko počas zimy v prevádzke 37 dní, uskutočnilo sa 50 verejných dvojhodinových korčuľovaní a 21 hokejových amatérskych stretnutí. Okrem tohto času mali možnosť bezplatne využívať klzisko aj všetky školy nášho mesta. Sezóna nebola dlhá, no napriek tomu bolo pri dozore a zabezpečení verejného korčuľovania odpra-

Rozlúčka s rokom na ľade s rodinami. Autor: Juraj Kirka

covaných viac ako 160 hodín. Príprava a údržba klziska si vyžiadala 320 brigádnických hodín našich

členov. Všetkým návštevníkom klziska ďakujeme za priazeň a podporu tohto športu. Poďakovanie

patri aj všetkým sponzorom, ktorí pre sluchovo postihnutú mládež nezištne pomohli pri zveľaďovaní v Kremnici, mesto Kremnica, ale areálu – Kamont, Lukromtel, SOU hlavne obetavým členom OZ KŠK.

Gordulič a Klouda zlatí na slovenskom lyžiarskom šampionáte

Športový klub Štrba usporiadal v sobotu a v nedeľu 23. a 24. marca 2013 na Štrbskom Plese 2. časť (a zároveň poslednú) tohtoročných Majstrovstiev Slovenska v behu na lyžiach dospelých, juniorov, dorastu a žiactva.

V sobotu sa uskutočnili individuálne vytrvalostné preteky voľne, len ml. žiactvo klasicky s hromadným štartom. V nedeľu sa pretekalo v tímšprintoch dvojíc voľne, len ml. žiactvo bežalo klasicky. S medailami sa vrátili domov aj lyžiari a lyžiarky Mestského klubu lyžiarov Kremnica.

vpravo: mladší žiak Denis Tílesch, foto: Jozef Mecele

Medailové umiestenia členov MKL Kremnica:

sobota, individuálne preteky:

Mladší žiaci, roč. nar. 2002: 3. Denis Tílesch

Mladšie žiačky, roč. 2002: 3. Monika Bieliková

Ml. žiaci, roč. 2001: 1. Filip Gordulič

Staršie žiačky, roč. 2000: 2. Rebeka Gabčíková

Staršie žiačky, roč. 1999: 2. Lucia Michaličková

Starší žiaci, roč. 2000: 1. Kristián Klouda

Z výsledkov kategórie mužov a juniorov, 20 km voľne: 1. Pavol Hurajt (VŠC Dukla B. Bystrica, bronzový zo ZOH 2010 v biatlone), ... 5. David Brünn, 8. Martin Kapšo (obaja MKL Kremnica)

nedeľa, tímšprinty:

Mladší žiaci: 2. Damián Cesnek – Filip Gordulič, 3. Jozef Podmanický – Denis Tílesch

Staršie žiačky: 2. Rebeka Gabčíková – Lucia Michaličková

Mladší dorastenci: 3. Róbert Višňovský – Igor Hovorič

Z výsledkov kategórie mužov a juniorov, 2 x 4 x 1 km voľne: 1. Ski Team Jase Látky (Andrej Segeč – Rudolf Michalovský), 2. MKL Kremnica (David Brünn – Martin Kapšo), ... 9. No Name (Ivan Timko – Igor Timko)

Jozef Mecele

Zlato z majstrovstiev Slovenska v tenise

pre Valuškovú a Žufku

Vo februári sa uskutočnili v hale TC Dixon Tenisia Banská Bystrica halové majstrovstvá Slovenska seniorov v tenise, kde členovia nášho Športového klubu tenisu Kremnica získali zlaté madaile. Katarína Valušková v kategórii žien 35+, Jordán Žufka v kategórii 60+ a bývalý odchovanec ŠKT Kremnica Roman Šurka v kategórii 45+.

Výbor ŠKT Kremnica

VYSOKÁ ŠKOLA EKONÓMIE A MANAŽMENTU
VEREJNEJ SPRÁVY V BRATISLAVE

ŠTUDUJTE NA NAŠEJ ŠKOLE V NOVOOTVORENOM STREDISKU V ŽARNOVICI!

Súkromná Vysoká škola ekonómie a manažmentu verejnej správy v Bratislave, ktorej vláda SR udelila štátny súhlas na pôsobenie, uskutočňuje vzdelávanie v akreditovaných študijných programoch. V akademickom roku 2013/2014 ponúka VŠEMVS akreditované bakalárske a magisterské študijné programy v dennej a externej forme štúdia.

ABSOLVENTI AKREDITOVANÝCH ŠTUDIJNÝCH PROGRAMOV SA UPLATNIA V OBLASTIACH:

• štátnej správy a samosprávy, regionálneho rozvoja • verejného sektora, štruktúrach Európskej únie • manažmentu podniku, krízového manažmentu • bezpečnosti štátu a obyvateľstva • v podnikateľskom prostredí • na úseku krízového riadenia

AKREDITOVANÉ BAKALÁRSKE ŠTUDIJNÉ PROGRAMY:

- „bakalár“ – študijný program Verejná správa (1. st.)
- „bakalár“ – študijný program Manažment malého a stredného podnikania v regiónoch (1. st.)
- „bakalár“ – študijný program Komunálna bezpečnosť (1. st.)

AKREDITOVANÉ MAGISTERSKÉ ŠTUDIJNÉ PROGRAMY:

- „magister“ – študijný program Verejná správa (2. st.)
- „magister“ – študijný program Manažment malého a stredného podnikania (2. st.)

MOŽNOSŤ ŠTÚDIA V BRATISLAVE A VYBRANÝCH REGIÓNOCH SLOVENSKA BEZ PRIJÍMACÍCH SKÚŠOK

Kontakt:

Informačno-konzultačné stredisko Žarnovica
Bystrická 4
Tel. kontakt: 0911 193 189
E-mail: zarnovica@vsemvs.sk

TERMÍN PODANIA PRIHLÁŠOK: DO 30. 6. 2013

 VŠEMVS
VYSOKÁ ŠKOLA EKONÓMIE A MANAŽMENTU
VEREJNEJ SPRÁVY V BRATISLAVE

... šanca pre každého
www.vsemvs.sk

Centrum
voľného
času
Kremnica

GULKOVÉ HRY V ZECHENTERKE

Memoriál Ondreja Kajana
v streľbe z gumipušky na cieľ

Zechenterova záhrada 13.00 h

**11.
máj
2013**

RIADKOVÁ INZERCIA

- Lacné nové autodiely, spojky, výfuky, brzdy, tlmiče, kapoty, blatníky, nárazníky, svetlá... Rozvoz po celom Slovensku. 0907 181 800
- Lacné nové liahne na vajička cena od 85€. Rozvoz po celom Slovensku. 0907 181 800
- Predám murovanú garáž na Zlatej ulici. 0904 336 676
- Novootvorený salón Lotos na Zechenterovej ulici ponúka pedikúru, manikúru a nechťový dizajn. Otvorené od 8.30 do 18.00 hod. Telefón: 0908 978 094

KLUB LABYRINT

26.04.2013
19:30 hod.

literárny večer

hudba

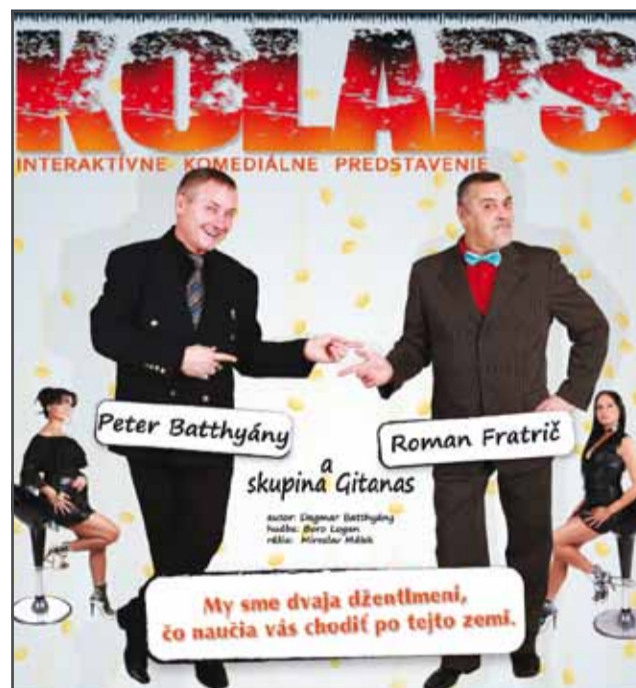
folk/blues

jozef banáš
autor úspešných bestsellerov

jankokulich & kolegium

Vstupné a konzumné 5,- Eur

(v konzumnom 1/4 vína + domáce špeciality + losyňa Vinotéky Biely Bocian)
Záväzná rezervácia stolov vo Vinotéke Biely Bocian, alebo na 0903521555

30. apríl 2013 o 19.00 hod.

Cena: 8,- Eur

kino Akropola Kremnica

**Predpredaj: Kultúrne a informačné
centrum mesta Kremnica**

<http://www.kolaps.sk/>